

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

645 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60626

TELEPHONE: (312) 585-9600

Vol. LXVII Kalpa 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, GEGUZĖ — MAY 7, 1973

Nr. 107

Pabaltiečiai veikia vieningai

Posėdžiavo Pasaulinės Pabaltiečių Santalkos valdyba

1973 balandžio 18 dr. Valiūno įstaigoje New Yorke posėdžiavo Pasaulinės Pabaltiečių Santalkos valdyba. Posėdyje dalyvavo du estai — Plerer ir Saar, du latviai — Grava ir Liejins — ir trys lietuviai — Valiūnas, Valaitis ir Razgaitis.

Pradėdamas posėdį, dr. Valiūnas latviams ir estams padovanojo po knygą — "The USSR — German Aggression Against Lithuania". Toliau, kiekvienos tautos atstovai trumpai painformavo apie savo bei jų organizacijų veiklą ir tolimesnius veiklos užsimojimus.

Estai teberuošia dokumentinį memorandumą vyriausybės, dalyvaujančioms Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos paruošiamuose darbuose Helsinkyje. Jie pradėję ruošti ir 1976 JAV 200 metų jubiliejaus šventei. Latviai ruošia laišku rašymo vaju Amerikos Respublikonų partijai, kad Radio Liberty pradėtų transliacijas ir Pabaltijo tautoms.

Lietuviai painformavo apie Brazinski bylos eiga, jūrininko Gadliausko pagėginimą iš sovietų laivo, Pietų Amerikoje įvykusi Lietuvos kongresa, apie Eucharistinių kongresą, įvykusį Australijoje, kuriame gausiai dalyvavo lietuviai, ir apie Kanados CBS radijo stoties vasario 17 anglų kalba transliuotą Pabaltijo bylą liečiančią dramą "Trouble with Giants". Be to, dr. Valiūnas, ilgesnį laiką buvęs Europoje, papasakojo savo įspūdžius dėl tenyškųjų nuotaikų ryšium su E.S. ir B. konferencija. Ispanija dėl Gibraltaro, o Airija dėl Šiaurės Airijos nesutiksančios tvirtinti dabartinių Europos valstybių sienų, jų konferencija to reikalauja. Prancūzija norinti užimti vadovaujančią poziciją Europoje ir nemananti nusileisti sovietams be didesnių iš jų pusės nuolaidų. (Jų nuomone, Europa esanti viena nuo Viduržemio iki Uralo). Vokietijos gventojai pirmiausia siekia gero gyvenimo, o atbėge iš Rytų Vokietijos, nori užmiršti visas kovas ir aukas.

Po išsamių informacijų, visų buvo sutarta pasiūsti į Helsinkį savo delegacijas, kurios ten turėtų veikti sutartinai visų Pabaltijo tautų vardu. Palankiai buvo sutarta.

Kai kalbama apie "laisvę" Rusijoje

LONDONAS. — Koks rusų cerkvių likimas, gerai parodo Londono laikraštis "Sunday Telegraph", žinias gavęs iš savo korespondento Maskvoje.

Vienai kulto reikalams atidarytai cerkvei atitenka 20 uždarytų ar sugriautų, 20 apleistų ar išniekintų. Nesuskaičiuojami miestai ir kaimai, kur nėra nė vienos bažnyčios 100 ar 200 kilometrų atstume. Pirmą kartą po 2000 metų yra susidariusi tokia žiauri padėtis, kurioje ateistai diktatūrinėmis priemonėmis valdo Bažnyčią. Joje, bent šiuo tarpu, kunigams kai kur dar leidžiama rūpintis kulto reikalais, bet tik su sąlyga, kad jie savo kunigišką misiją vykdytų negausiose dar atidarytose bažnyčiose. Be valdžios leidimo kunigai negali nei aplankyti ligonio, nei įeiti į kapines. Ir tai vadinama tikėjimo laisve "laiviausioj pasaulio šaly".

tiktas Europoje veikiančios Pabaltiečių draugijos (Baltisches Ge-sellschaft), kurios visuotinis suvažiavimas įvyko kovo 23—25 Lue-neburge.

Tuo būdu šių abiejų organizacijų numatomas glaudus bendradarbiavimas kovoje dėl savo tautų laisvės. (Būtų naudinga, kad visos pasaulio esančios pabaltiečių organizacijos atsilieptų bendradarbiavimo ir darbų derinimo reikalui. Rašyti dr. J.K. Valiūno vardu, Vliako adresu.). (E.)

Kissingeris svečiuose pas Brežnevą

Maskva. — Henry Kissingeris penktadienio vakarą jau buvo Maskvoje. Aerodrome pasitiko sovietų užsienio reikalų viceministeris Vasili Kuznecovas ir ambasadorius Washingtono Anatoly Dobryninas. Iš aerodromo jį nuvežė tiesiai į Zavidovo vasarvietę už miesto, kur gyvena Brežnevas. Visą savaitgalį pas Brežnevą Kissingeris ir praleido.

Kiek yra žinoma, Kissingerio ir Brežnevo pasikalbėjimai sukosi apie strateginių ginklų apribojimo derybas, bendrą vakarų ir rytų kariuomenių sumažinimą, prekybos ir ekonominius reikalus. Buvo tartasi ir dėl tikslios Brežnevo vizito ir jo dalykai: ūkininkavimas ir "nacionalizmas". Nacionalizmu paprastai suprantama, kai savo respublikos ar tautos interesus Sovietų Sąjunga lygiagrečiai su rusų, kitaip sakant, nenorima pripažinti rusų pirmumo. Ukraina didžiausia ne rusiškoji respublika sovietų imperijoje, tai ir nacionalizmas labiausiai pavojingas, stropiausiai sekamas iš Kremliaus.

Prieš visą sąjunginės partijos centrinio komiteto plenumą buvo duotas signalas, ir Vladimiras paaiškino savo tautiečiams, kad iki jo atėjimo čia buvo "negerai". Blogiausi buvo du dalykai: ūkininkavimas ir "nacionalizmas". Nacionalizmu paprastai suprantama, kai savo respublikos ar tautos interesus Sovietų Sąjunga lygiagrečiai su rusų, kitaip sakant, nenorima pripažinti rusų pirmumo. Ukraina didžiausia ne rusiškoji respublika sovietų imperijoje, tai ir nacionalizmas labiausiai pavojingas, stropiausiai sekamas iš Kremliaus.

Šiandien Kissingeris turėtų aplankyti Leningradą, o rytoj vėl nuskristi pas Brežnevą.

Siūlo panaikinti prezidentinius rinkimus

Washingtonas. — Dėl Watergate tam tikra dalis visuomenės, atrodo, sumterusota, kad Amerikai, savami kraštui, būtų kaip galima blogiau. R. Nader, tas pats, kuris pagarsėjo gindamas vartotojų reikalus, kasdien dabar kalba apie Baltuosius rūmus ir siūlo, kad praėjusieji prezidentiniai rinkimai būtų panaikinti, kad jie būtų neteisėti, o Nixonas ir Agnew savo postuose atsirado neteisėtu būdu. Demagogija, paremta emocijomis, ne šaltu protu, pradeda vyruoti ir sluokniuose tu, iš kurių yra pagrindo reikalauti objektyvesnių pareiškimų.

Washingtonas. — Mrs. Martha Mitchell, buvusio valstybės gynėjo žmona, pagarsėjusi savo smarkumu, Watergate byloje sakė, kad jei jos vyras bus rastas kaltu, kad jis ką nors žinojo apie tą reikalą, tai tiek pat žinojo ir prezidentas Nixonas, vadinasi, ir jis turi atsistatydinti.

LONDONAS. — Pernai Britanijoje nuo gaisrų žuvo 896 žmonės, arba 100 daugiau nei vidutiniškai kasmet žūdavo.

Roma. Senasis romėnų karo kelias "Via Appia"

UKRAINA KALTINAMA "NACIONALIZMU"

Kijavas. — Kad Ukrainos buvęs bosas Piotr Selest buvo išmestas iš galingojo 15 narių politbiuro, nieko per daug nenustebino, tuo buvo laukiama. Jau pernai jis buvo atleistas iš Ukrainos komunistų partijos pirmojo sekretoriaus pareigų, paskiriant jį vieton Vladimirą Ščerbickį.

Prieš visą sąjunginės partijos centrinio komiteto plenumą buvo duotas signalas, ir Vladimiras paaiškino savo tautiečiams, kad iki jo atėjimo čia buvo "negerai". Blogiausi buvo du dalykai: ūkininkavimas ir "nacionalizmas". Nacionalizmu paprastai suprantama, kai savo respublikos ar tautos interesus Sovietų Sąjunga lygiagrečiai su rusų, kitaip sakant, nenorima pripažinti rusų pirmumo. Ukraina didžiausia ne rusiškoji respublika sovietų imperijoje, tai ir nacionalizmas labiausiai pavojingas, stropiausiai sekamas iš Kremliaus.

Neįvykdytas planas

Vladimiras jau anksčiau buvo užsipuolęs Ukrainos Mokslo akademiją, kad "pasinerusi tautiniuose klausimuose, o nemato didingos sovietų tautos" (neseniai pradėtas naudoti terminas). Paskutinėje kalboje jau pasidžiaugė, kad Akademija praregėjo, ir kartu su švietimo ministerija rauna iš šaknų buržuazinės ideologijos liekanas, perrašinėja iš naujo vadovėlius ir mokslo knygas.

Okio reikalai irgi buvo blogi dėl to paties buvusio Selesto apsilėidimo. Nei planas buvo įvykdytas, nei buvo tinkami ūkio vadovai, o aukštesnės vietos buvo dalinamos per protekcijas. Tokiais kaltinimais buvo palydžtas buvęs dar neseniai galingas Selestas.

Iš tikrųjų kaltinimai nacionalizmu Ukrainoje prasidėjo dar Selestui valdant. Daug kartų skaitėme apie inteligentų areštus, kaltinant juos nacionalizmu ir priešsovietine propaganda. Jei tokia agitacija būtų laikoma nusikaltimu Vakaruose, tai kiek tokių propagandistų būtų suimta, nuteista ar likviduota Amerikoje iš panterų narių, "taikos šalininkų" ar net iš filmų pasaulio garsenybių?

Nacionalizmas dar kaltinama dažnai Kaukazo tautose ir Pabaltijy, ypač Lietuvoj. Idomu, kuo bus kaltinamas Ščerbickis, kai jį valanda išmuš ir mauro darbą bus atlikęs?

Nacionalizmas dar kaltinama dažnai Kaukazo tautose ir Pabaltijy, ypač Lietuvoj. Idomu, kuo bus kaltinamas Ščerbickis, kai jį valanda išmuš ir mauro darbą bus atlikęs?

Nacionalizmas dar kaltinama dažnai Kaukazo tautose ir Pabaltijy, ypač Lietuvoj. Idomu, kuo bus kaltinamas Ščerbickis, kai jį valanda išmuš ir mauro darbą bus atlikęs?

Pekinas mezza vis didesni kontaktą su Vakarais. Septyni kniečiai lai kraštiniškai lankosi "Der Spiegel" redakcijoje, Hamburge.

Meksikoje pagrobė Amerikos konsulą

Guadalajara, Meksika. — Penktadienio vakarą keturi jauni meksikiečiai pagrobė Amerikos generalinį konsulą Terrance Leonhardy. Jį pagrobė išeinanti iš vienos parodos. Miesto policija vėliau sakė, kad jai skambino grobikai ir sakė, jog vienoj bažnyčioj bus padėtas raštelis, kuriame bus parašyta, ko jie už paleidimą norės.

Meksikos Miestas. — Meksikos vyriausybė gavo teroristų reikalavimus ir pažadėjo juos patenkinti. Reikalavimai: paleisti iš kalėjimų 30 teroristų ir juos išsiųsti į Kubą; per radiją paskelbti revoliucionierių manifestą. Terminas buvo duotas iki sekmadienio 5 val. p.p. Chicago laikui. Apie kalininkų nusikaltimą ir Kubą iki to laiko turi per televiziją patvirtinti Kubos ambasadorius Meksikoje.

Sąrašas, kurie turi būti paleisti, yra Šiaurės Rorojeje išreniruoti meksikiečiai revoliucionieriai, tokie pat teroristai.

Daugiau kariuomenės Kinijos pasieny

Pekinas. — Šeštadienio Chicago Sun-Times rašė, jog laikraščio žinioms iš Pekino, sovietai į Kinijos pasienį per kelis paskutinius mėnesius pasiuntė dar 50,000 karių, ir ten dabar jų yra 45 divizionų, arba vienas trečdalis visų ginkluotų pajėgų. Nuo 1969 metų, kai prie Ussuri upės įvyko ginkluotasis susirėmimas, rusų karių skaičius patrigubėjo.

Dacca. — Gango upės žiotyse, esant miglai, susidūrė du Bengalijos keleiviniai laivai ir nusken-do. Žuvo 250 žmonių.

Washingtonas. — Valstybės sekretorius William Rogers į Lotynų Ameriką išvyksta gegužės 12 ir kelionėje išbus iki gegužės 28. Aplankys 8 kraštus: Meksiką, Argentiją, Peru, Kolumbiją, Braziliją, Venecuelą, Nicaragą ir vieną Karibų valstybę.

WASHINGTONAS. — Armijos sekretorius Robert Froelke iš savo pareigų atsistatydino. Jo vieton Nixonas paskyrė Howard Callaway, 45 metų, baigusį West Point akademiją, pralaimėjusį rinkimus į Georgia gubernatorių.

Honolulu. — Didžiojojo Hawajų saloj vėl pradėjo veikti Kilauea ugniakalnis. Vakara buvo pranešta, kad ugnies ir lava iš kraterio iš viršų kilo iki 100 pėdų. Turistams buvo didelis pramoga.

MASKVOS EKONOMINĖS BĖDOS PROGRAMA

Darbininkai, valdininkai ir studentai dirbs kolchozuose

Maskva. — Sovietai paskelbė ekonominės bėdos programą. Pagal tą programą, darbininkai, tarnautojai, studentai ir moksleiviai bus siunčiami į kolchozus ir turės padėti ūkio darbininkams visur, kur reikės. Kartu paskelbta, jog bus duodami priedai ir kitokios gėrybės kolchozininkams, jei jie įvykdytų planą ir dirbs daugiau negu žmogus gali dirbti. Dekretas yra rezultatas praėjusių metų ūkinės nesėkmės ir plano neįvykdy-mo, dėl ko prireikė švelninti įtemptimą su "atsilikusiais" vakarais ir prašyti jų malonės parduoti duonos. Šių metų perspektyvos taip pat nešviesios, o gal ir dar tamsesnės.

Programa parengta komunistų partijos centro komiteto ir jau įteikta ministerių kabinetui, kad būtų vykdoma. Tarp kitų punktu pasakyta, jog kolchozams bus pridėta 7,000 visokių naujų mašinų ir traktorių, pramonės sunkvežimiai bus sumobilizuoti ir pasiūsti į kolchozus, kai reikės gabenti produktus į sandėlius, ir bus dirbama tada dieną naktį be pertraukos; vietiniams partijos komitetams ir miestų vykdomiesiems organams duodama teisė įsakyti bet kuriam piliečiui vyk-ti į ūkio darbus. Žodžiu, bus visuotinė mobilizacija.

Darbininkams ir tarnautojams, pasiūstiems į laukus, bus mokamas toks atlyginimas, kaip ir reguliariems ūkio darbininkams, bet gali būti pridėta ir iki 50 procentų jo nuolatinio atlyginimo, kurį jis laikinai paliko. Studentai ir moksleiviai, kurie jokių atlyginimų negauna, gaus tik ūkio darbininko algą.

Čilėje paskelbta pavojaus padėtis

Santiago. — Čilės vyriausybė paskelbė nepaprasto pavojaus padėtį Santiago provincijoje, uždraudė didesnius susigrupavimus gatvėse, susirinkimus, o miestuose vėl patrauliuoja kariuomenės daliniai. Neramumai prasidėjo, kai opozicijos surengtos demonstracijos vienas jaunuolis buvo užmuštas, o keturi sužeisti. Pranešama apie demonstracijas ir kitame dideliame mieste, Concepcion. Tūkstančiai krikščionių demokratų ir dešiniojo sparno nacionalistų partijos narių šūkavo prieš vyriausybę vis dėl tu pačių bėdų, kurios nei kiek nemažėja, nežiūrint Allendes prasidėjo, infliacijos ir maisto trūkumo.

Palestiniečiai užpuolė Libano muitinę

Beirutas. — Libanas vakar skundėsi, kad Palestinos partizanai valstybės šiaurėje, atėję iš Sirijos, buvo užėmę pasienio muitinę ir kelias valandas laikė muitininkus bei sargybą, iki atsiūstas kariuomenės dalinys juos išvijo.

Beirutas taip pat turi žinių, kad Sirijos prezidentas slapta buvo nuskrūdes į Maskvą ir susitiko su sovietų vadais.

NATO nuolaidos sovietams

Bruselis. — NATO šalys nutarė padaryti nuolaidą ir kad būtų galima toliau tartis su sovietais, nebus reikalaujama, kad vakarų - rytų kariuomenių mažinimo derybas būtų toliau įjungti ir Vengrijoj esantieji sovietų daliniai. Tuo reikalu derybos buvo pradėtos sausio 31 Vienoje, bet jos greit ir nutrūko dėl to sovietų reikalavimo. NATO žiniomis, Vengrijoj sovietų daliniuose yra 39,000 karių.

Washington Post rado, kad sovietai pasiūlė naują formulę kariuomenių mažinimui. Sovietai ir amerikiečiai centrinėje Europoje savo pajėgas sumažina 10 procentų. Laikraštis sako, kad Amerikos karių esama 190,000, o sovietų 650,000. Sovietai, atkreipdami dėmesį, kad jų "auka" būtų didesnė nei Amerikos, nori ir tam tikros kompensacijos, palengvinimo prekyboje.

Kaltina, kad nebūtų kaltinami

Saigonas. — Šalia Khe Sanh, kur buvo Amerikos marinių bazė, komunistai stato penkis ar šešias bazes SAM-2 priešlėktuvinėms raketoms. Kaip žinome, dvi kitas bazes komunistai pasistatė anksčiau. Ir tai daroma tada, kai Hanojas kaltina Ameriką, kad ji nesilaiko paliaubų.

Hanojus. — Šiaurės Vietnamas išsuntinėjo visiems narliams, kurie buvo pasirašę Paryžiaus pakta, garantuodami Vietnamo saugumą, kad "Amerika ir Pietų Vietnamas sabotuoja paliaubus" ir pridėjo dar kitokių nebūtų kaltinimų.

KALENDORIUS

Gegužės 7: Šv. Stanislovas, Šv. Domicelė; Butautas, Danutė.
Gegužės 8: Šv. Agatijus, Šv. Berta; Džiugas, Audrė.
Saulė teka: 5:41, leidžias 7:54.

ORAS

Daugiausia apsiniaukus, šilta, 80% galimybė lietaus su perkūnija, apie 70 laipsnių.

Lenkijos komunistinė vyriausybė irgi paskelbė, kad pas juos nėra cenzūros ir visiška spaudos laisvė. Iš tikrųjų, komunistų partijos vadas Gierek dviem partijos laikraščiams "Trybuna Ludu" ir "Polityka", paskirdamas aukštus partijos pareigūnus Josef Barecki ir M. F. Rakowski, vyriausiais redaktorais, jiems ir pavedė cenzūruoti savo laikraščius, o jei bus kas ne pagal liniją, turės atsakyti.

NAUJA AUKLĖJIMO REFORMA

Okupavę bet kurį kraštą bolševikai visomis išgalėmis stengiasi jiems nepalankius gyvenimo fizikiškai išnaikinti. Šiam reikalui tarnauja suėmimai, ka-
lėjimai, koncentracijos stovyklos, kankinimai, prievartos darbai ir panašios priemonės. Likusią tautos dalį, ypač jaunimą, stengiasi perauklėti, kad ji komunistiškai galvotų. Perauklėjimas vykdomas per mokyklas ir komunistiškas organizacijas. Komunistinių idėjų įtaigojimas pradedamas jau priešmokyklinio amžiaus vaikams, tęsiamas per rūšių visų laipsnių mokyklas, kurios yra labai svarbus auklėjimo įrankis.

Šiame darbe labai didelę įtaką turi mokytojai arba, kaip Sovietai sako, "mokykliniai kadrai". Buvę nepriklausomos Lietuvos mokytojai okupantams buvo nepatinkami. Pokario metais jie beveik visi su maža išimtimi buvo išvaryti iš mokyklų, o didžioji jų dalis ištremita, nemažas skaičius nužudyta. Bet ir jų vieton paskirti nauji mokytojai, daugiausia jauni aktyvistai iš komjaunimo eilių, nebuvo visiškai patinkami. Taigi mokytojai buvo keisti 3 ar 4 kartus, atrenkant iš jų tarpą "geriausias komunistines jėgas". Nežiūrint to, ir dabar jų eilėse netrūksta "liaudies priešų".

Pažymėtina, kad okupu Lietuvos vyrai vengia būti mokytojais. 1971 m. statistikos duomenimis Lietuvoje buvo 29.300 mokytojų, iš kurių 79,8 proc. moterų. 1966 m. moterų procentas siekė 75,3. Mat, vyrai kažkaip mažiau sugeba komunistams taikstyti, lankstyti ir sunkiau pakelia jiems statomus reikalavimus. Jie geriau renka kitas profesijas. Yra mokyklų ir gimnazijų, kuriose mokytojų tarpe tėra 1-2 vyrai, o kartais ir nė vieno.

Kalbant apie okupu Lietuvos mokyklas, pravers ir šiek tiek statistikos duomenų. 1970-71 mokslo metais buvo toks mokyklų (išskaitusiuose) mokinių skaičius: pradinų 2297 (64.500), aštuonmečių 793 (118.200), vidurinių 493 (351.900), pagalbinių 28 (5.000). Taigi iš viso 3611 mokyklų ir 539.600 mokinių. Pradžios ir vidurinės mokyklos (gimnazijos) bendras mokslo metų skaičius tėra tik 10 metų, kai nepriklausomos Lietuvos laikais buvo 13. JAV-bėse 12 metų. Taigi mokslo lygis Sovietuose daug žemesnis. Maža ir laikinė išimtis padaryta Lietuvai — 11 metų.

Pedagoginė literatūra grynai propagandinio pobūdžio. Imkime ir rankas šiomis dienomis mus pasiekusį "Tarybinės mokyklos" žurnalą 1973 m. Nr. 2. Viso 52 puslapiai. Daugiau kaip du trečdaliai jo užima tokios temos: "Svarbiausias komunistų rūpestis — idėjinis politinis auklėjimas", "Karinis patriotinis mokinių auklėjimas", "Kai kurios mokytojų auklėjimo proceso tolesnio tobulinimo kryptys", "Auklėjimas V. Lenino gyvenimo ir veiklos pavyzdžiu", "Didinti humanitarinių dalykų vaidmenį, komunistiškai auklėjant jaunąją kartą". Keli straipsniai skirti rusų kalbos dėstymo metodikai. Šeši žurnalo puslapiai spausdinti jau rusų kalba. Stebina minėtomis temomis straipsnių gausumas. Šia kryptimi pastaruoju metu pasukta visa pe-

Spaudos ir gyvenime

DIDŽIOJI PASIPRIEŠINIMO DRAMA

Naujausiam "I Laisvę" numeryje nr. 57 yra išspausdintas tik neseniai mirusio prof. Stasio Žymanto gana įdomus, dokumentais pagrįstas straipsnis apie mūsų partizanų kovas "Didžioji pasipriešinimo drama." Jame autorius iške-

dogoginė ir jaunimo periodika. Žinoma, ir anksčiau auklėjimas buvo komunistinis, bet ne tiek forsuojamas. Vadinas, Maskvos komunistų partija nustatė, kad tokiam auklėjimui okupu Lietuvoje jau atėjo laikas. Paaikškėjo, kad ir visoje Sovietų Sąjungoje komunistinio auklėjimo priemonės nebuvo pakankamos. Pradėjo reikštis ne sovietinės ir net antisovietinės tendencijos. Susidarydavo įspūdis, kad dažniais atvejais bolševikų režimas savo ideologinio pastato nepajėgia apginti. Numatyta režimui nepalankias jėgas, atsiradusias iš jų pačių jaunimo tarpo, sunaikinti. Režimas, prieš žengdamas "į komunistinę visuomenę", turi apsisvalyti.

Maždaug prieš mėnesį Maskvoje leidžiamas laikraštis "Izvestija Sovietov deputatov trudiaščiačsja SSSR" paskelbė "Sovietų Sąjungos ir sąjunginių respublikų liaudies švietimo įstatymų pagrindus", kurie bus taikomi visose sovietinėse respublikose, taigi ir Lietuvoje. Tai didelis įvykis, nes naujasis įstatymas priima tai, kas reikia ir mums nepamiršti. Projektas, kuris bus priimtas be ryškesnių pataisų, turi dvi dali: ideologinę ir organizacinę. Ideologinę dalį galima išreikšti viena projekto fraze: "Ruošti komunistinės visuomenės kūrėjus". Organizacinė dalis svarbiausias punktus yra komunistinės ideologijos vykdymas valstybinėmis priemonėmis.

Naujame projekte prabilo "didysis komunistas". Nėra vietos tam, kas jam skersai kelio stoja. Religija projekte minima trejetą kartų. Dviem atvejais primenama, kad auklėjimas ir mokymas neturi būti religinis, o trečią — užtikrinama, kad šios srities nusikaltimai būtų baudžiami. Tai ir viskas, ką komunistinė sistema pažada religijai.

Dar lieka šeima, tam tikra viltis religijai išlaikyti. Tačiau projekte ir šeimai daug pasirinkimo nežadama. Komunistinėje sistemoje šeima (tėvai) turi vaikus tikslai gimdyti, truputį paauginti ir paruošti "tinkamai ir vertais komunistinės mokyklos mokiniais". Iš tautinio auklėjimo projekto kai kas liko. Kalbama apie tėvynę, bet tikslai apie "didžiąją, socialistinę". Pasisakoma už gimtąją kalbą, tačiau ir ji gali būti pakeista kita kalba, "reikalui esant".

Komunistinio auklėjimo tikslai ir priemonės mums abejonių nekelia. Galima tikslai spėlioti ir svarstyti, kaip komunistai prievartos būdu varomai pavergti tautų žmones ir tautos vienas kitą priims. Ar milijoninės pavergtos tautos sutiks pavirsti komunistiniais janičarais? Vakariečių tezę remiasi prielaida, kad religijos srity žmogus ieško Dievo, o ne juo bodisi. Tautinėje srity — tautos yra gyvi organizmai o ne atsitiktinai susikūre mechaniski sambūriai. Kelias į komunistinį auklėjimo srityje yra dar žmonių gyvenime nematyto diduro konflikta su žmogumi. Komunistas čia tikisi perauklėti žmogų ir išieiti laimetojų. Bet iš kitos pusės, ar yra bereikšmis Kristaus pažadas: "Ir pragaro vartai jos nių gausumas. Šia kryptimi pastaruoju metu pasukta visa pe-

Na eile dramatiškų įvykių iš mūsų partizanų kovų, vienoje vietoje patebėdamas: "Lietuva maža tauta, vos trys milijonai, atsistojusi prieš 200 milijonų moderniškai ginkluotą bei atodairų okupantą, atsiskakė jam

PRAMONĖS PERTVARKYMAS SOVIETUOSE

Pramonės įmonės jungiamos į kelių grandžių susivienijimus

GEDIMINAS GAIVA

Balandžio 2 d. Sov. Rusijos komunistų partijos centro komitetas ir vyriausybė paskelbė nutarimą "Dėl kai kurių priemonių pramonės valdymui toliau tobulinti". Šis sujauktu vardu nieko nesakantis nutarimas esmėje paliečia pramonės organizaciją. Šalia ministerijų, kurios tiesiogiai valdė pramonės įmones, kuriami kelių grandžių pramonės šakų susivienijimai, kurie turi veikiančias įmones stambinti, taigi kelias įmones sujungti į vieną kombinatą.

Visos pramonės įmonės skaidomos mažiausiai į dvi grandis, nes jos priklauso bendrasąjunginiam ar sąjunginiam respublikiniam susivienijimui. Minėtas grandžių skaičius gali būti išplėstas ir siekti net keturias, dar pridėjus respublikines ar autonomines respublikas, pramonės įmones.

Pramonės įmonių pertvarkymas turi būti padarytas per 6 mėnesius. Nemažas darbas 50.000 įmonių surikiuoti į susivienijimus ir šalia ministerijų sukurti naują milžinišką biurokrtiją, kuri bus visagalė spręsti įmonių veiklos esminius klausimus.

Vis dar ieškoma kelio

Pramonės įmonių valdymas jau daugelį kartų pertvarkytas. Ilgame pramonės ėjimo tarpsnyje išryškėjo pramonės įmonių nesklaidumas Planų rikiuojamos įmonės augo, pūtėsi, bet nepajėgė atlikti patikėtų uždavinių. Išliko daugelis naujų pramonės gamybos klausimų, kurie iki šio momento vis dar neišspręsti.

Komunistų partijos vadovybė ir jos vyriausybė minėtus klausimus bandė spręsti pramonės įmonių pertvarkymais. Chruščiovas 1957 m. įgyvendino pra-

paklusti ir išties aštuonerius metus sunkiai ir vargingai ginklu priešinosi. Tik laikas, istorija ir ateitis tinkamai ir prideramai įvertins visą tą didingą ir drauge tragišką aštuonerių metų Lietuvos laisvės kovotojų sunkiai kovotą išlaisvinimo karą, nustatys ir išaiškins jo priežastis, jo sėkmes ir nesėkmes, jo laimėjimus ir pralaimėjimus, o svarbiausia, iškels ir išryškins tų begaliniai skaudžių kovų ir jose sudėtų lietuvių aukų gilia prasme.

Lietuvių tautą laukia dar labai dideli bandymai ir nepaprastai sunki išsilaisvinimo kova. Ji pareikalas iš lietuvių tautos didelio įtempimo, politinės išminties, dvasinės stiprybės ir jėgos. Ir kas žino, ar lietuvių tėvynėje nūdien taip stipriai pasireiškusios tautinės stiprybės svarbiausias šaltinis ir galutinio laimėjimo laidas neglūdi laisvės kovotojų išsilaisvinimo kovose sudėtose skaudžiose aukose.

L. G.

monės valdymo decentralizacija, o jo įpėdiniai pasirinko priešingą centralizacijos linkmę. 33 sąjunginės ministerijos valdė svarbiausias pramonės įmones. Respublikoms palikta tik vietinio pobūdžio nereikšmingos pramonės įmonės.

1965 m. pramonės valdymo reformos užmojis paliktas pusiaukelėje. Įmonių vadovai tik dalinai tegalėjo naudotis žadėtomis šeiminingo teisėmis. Šią reformą įgyvendinus jie galės priklausyti šakinių susivienijimų taryboms, tačiau jų teisės gali būti dar labiau apkarpytos.

Susivienijimų tikslai

Pramonės susivienijimai sieks tų pačių tikslų, kurie jau buvo keliami 1957 ar 1965 m., taigi darant ano meto pramonės įmonių pertvarkymą. Visasąjunginiai, respublikiniai susivienijimai atsakingi už pramonės įmonių gamybą, tenkinimą ūkiu ir gyventojų poreikių, gamybos pažangą, gaminių kokybę, tikslingą kapitalo judėjimą, užsąkytų atlikimą, darbo našumą ir finansinę drausmę.

Tiksliai aiškūs, tačiau nedaug tegalima pasakyti apie jų įgyvendinimą. O jis priklauso nuo pramonės ministerijų, susivienijimų ir atskirų įmonių sąveiksmio, glaudaus bendradarbiavimo. Teoretiskai viskas aišku. Ministerijos tvirtina susivienijimų pateiktus planus, prižiūrės jų vykdymą, susivienijimai — mai derins atskirų pramonės šakų veiklą, o pramonės įmonės turės vykdyti biurokratų potvarkius ir taikstyti.

Visa tai yra aišku, bet jau ne taip paprasta. Ir nutarimus išduoda šio teigimu: "Generalinės pramonės šakų valdymo schemas sudarant daboti, kad mūsų administracinės sienos ir įmonių pavaldumas netrukdytų įvesti

Izraelyje žydų tarpe kyla akcija išpirkti iš arabų ūkininkų žemes. Tik paskutinių metų bėgyje žemės kainos pakilo 5 kartus. Arabai ūkininkai. Arabų lygos šalių raginami, atsaisako parduoti savo žemę ir ramiai dirba laukus

mažesniai susivienijimų valdymul".

Susivienijimų ūkiskaita

Visasąjunginį ar respublikinį susivienijimą sudaro kombinatai, pramonės įmonės, mokslinio tyrimo ir technologinės organizacijos. Jų jau neliečia komunistinės valstybinės įmonės nuostatai. Susivienijimo valdyba sudaroma iš įmonių direktorių, bet valdybos skirtas viršininkas yra vienvaldis, t. y. sprendžiantis visus klausimus savo atsakomybe. Tiesa, nutarime nurodyta, kad valdyba tvirtina planines užduotis, organizuoja finansus, vykdo priemones ūkiskaitai įgyvendinti, pelniui didinti, drausmę skatinti ir atsiskaityti.

Jei susivienijimai veikia ūkiskaitos pagrindu pelno siekti, šis pradas turi būti taikomas ir įvairioms įmonėms, nors jų vadovai turi ryškiai paklusti susivienijimo viršininkui. Įmonės vadovui uždėtos pareigos vertis savo išteklius, bet jų teisės nulytėtos. Vazmos, prekybos ir tarpžinybiniai santykiai dar neišryškinti.

Šiuo metu galima pasakyti apie neryškų nutarimą, kad jis gali išugdyti milžinišką biurokrtiją, jei veikiančių ministerijų tarnautojai nebus išskaidyti susivienijimuose ir įmonėse.

— Vienas Sibiro gyventojas, ūkininkas, kai karo metu pateko į Vakarų, pasakojo: "Caro laikais aš nežinojau savo galvijų skaičiaus ir caras nežinojo. Stalino laikais, kai mūsų višta padėdavo kiaušinių, atėdavo du milijonai pareigūnai, užregistruodavo padėtą kiaušinių, surašydavo pranešimą ir jį pasisųdavo į Kremlių. Darschemas sudarant daboti, kad mūsų administracinės sienos ir įmonių pavaldumas netrukdytų įvesti

DIEVE, LAIMINK AMERIKA!

Tai buvo pirmieji žodžiai amerikiečių karių, grįžusių iš S. Vietnamo nelaisvės. Grįžusieji iš nelaisvės nekeikė Amerikos ir jos prezidento, o pesakė, kad jie atliko pareigą savo kraštui. Tai yra tikrų karių, tikrų vyrų laikysena.

Toks grįžusiųjų pasisakymas labai nemalonus JAV karo dezertyrams, kurių labai daug yra ir Kanadoje. Kanados liberalinė vyriausybė sudarė palankias sąlygas tiems dezertyrams ir kitokiems nusikaltėliams gauti užduotį šiam krašte. Nenuostabu, kad spaudoje rašoma, jog JAV nusikaltimai sumažėjo, o Kanadoje padidėjo.

Kodėl JAV dezertyrai pakluso ne savo krašto vyriausybei, bet komunistiniams vadams? Komunistų pareiga iškovoti savo tėvynę, jei tai jiems įsako jų vasarį, kai Hitleris su savo armijomis puolė vakarus. Tuo metu Hitleris ir Stalinas buvo geri draugai, todėl Stalinas įsakė Prancūzijos komunistams savo tėvynės neginti, nekovoti prieš Hitlerio armijas ir iš kariuomenės dezertyruoti. Prancūzijos komunistai Stalino įsakymu paklausė, iš kariuomenės dezertyravo, savo tėvynės negynė ir tuo vokiečiams sudarė palankesnes sąlygas užimti vakarus.

Dabar Amerikos komunistai ir jų draugai, negalėdami reikšti protestų dėl karo, pradėjo pulti amerikiečių karius, grįžusius iš S. Vietnamo nelaisvės. Komunistai labai nepatenkinti, kad buvę belaisviai iškelia viešumon komunistų žiaurumus. O tuos komunistų žiaurumus patys belaisviai ir pergyveno.

Kanadiečiai

Kartu su JAV kariais iš Šiaurės Vietnamo nelaisvės grįžo ir du kanadiečiai: agronomas M. Cayer, išbuvęs nelaisvėje 5 metus, ir misionierius L. Opell, nelaisvėje išbuvęs 5 mėnesius. Jie abu pasakė: Dieve, laimink Ameriką ir prezidentą Nixoną. Jie tokių žodžių nepasakė Kanadai gal dėl Kanados vyriausybės komunistų palaikymo S. Vietnamo ir JAV komunistų dezertyrų. Tiesa, vėliau jie padėjo ir Kanados vyriausybei, bet tai jau buvo antroje eilėje.

Kai korespondentai paklausė Oppelio, ar tiesa, kad komunistai kankino belaisvius. Jis atsakė: "Taip. Kas netiki, tegul patenka į komunistų nelaisvę". Kanados vyriausybė pakeis savo nuomonę komunistų atžvilgiu, parodys ateitis. Geriausiai liudija daug įvairių žiaurumų, tai turėjo žinoti visi žmonės. O yra nelaisvajame pasaulyje daug žmonių, kurie nežino, kas pradėjo karą Korėjoje ir Vietname. Ne-

žino, kas laisvajame pasaulyje vykdo žmonių pagrobimus, nužudymus ir kitokius subversivnius veiksmus.

Kai Vietname vyko karas, JA Valstybių ir Kanados komunistai organizavo visokius protestus prieš JAV vyriausybę, ypač prieš prezidentą. Tada vyko ne tik protestai, bet ir riaušės, kurios JAV padarė didelių nuostolių.

Dalis negrų riaušinių gyveno Kanadoje. Ir čia jų nemažai veda palaidą gyvenimą. Yra iš JAV atbėgusių juodųjų dezertyrų, kurie čia vedė taltas moteris, kad lengviau gautų imigrantų statusą. Kai tą statusą gavo, kai kurie iš jų savo žmonas su vaikais pametė ir susidarė kitas žmonas — negres. Pamestosios žmonos netėjo prašyti paramos iš valdžios, iš mokesčių mokėtojų. O ir su kitomis moterimis gyvena susimėtę susilaukia vaikų ir prašo valdžios paramos, nors jų šeimos neteisėtos ir jų vaikai nelegalūs. Kanados vyriausybė į tuos nenormalumus nekreipia dėmesio ir šelpia palaidą elementą, atvykusį ir iš kitų kraštų.

Grįšiu atgal

Vienas JAV dezertyras, kuris gyvena Kanadoje, pamatęs dabartinę padėtį, pasakė: "Grįšiu ir aš į savo tėvynę ir pasakysiu, Dieve, laimink Ameriką ir jos prezidentą. Gal ir man bus gerai".

Ar tokiems dezertyram, kurie grįžtų į savo kraštą, bus gerai, tai yra klausimas. Oficialiai žinoma, kad jie bus baudžiami. Jei grįžusieji dezertyrai nebūtų nubausti, tai panašiu karo metu galėtų dezertyruoti atsirasti 50-70% Vietnamo kare apie 45.000 amerikiečių paauglių gyvybes, dar didesnis skaičius sveikata, o dezertyrai iš to visko tik pasijuoktų.

Kanados vyriausybė buvo daugiau palanki komunistams. Žinoma, kad per Vietnamo karą Kanados vyriausybė net keletą kartų reikė protestus JAV prezidentui dėl S. Vietnamo bombardavimo, o nereikė jokio protesto S. Vietnamui, kuris pradėjo ir vykdė tą žiaurią karą.

Dabar Kanados atstovai dalyvauja Vietnamo taikos vykdymo priežiūroje. Jau ir kanadiečiai pamatė, kad su komunistais susikalbėti labai sunku. Tai pamatė ir Kanados vyriausybė. Ar Pats Opell buvo komunistų kankinamas fiziškai ir dvasiškai. Kad komunistai pasaulyje sukeltą daug įvairių žiaurumų, tai turėjo žinoti visi žmonės. O yra nelaisvajame pasaulyje daug žmonių, kurie nežino, kas pradėjo karą Korėjoje ir Vietname. Ne-

J. J.

EUROPOS IR AZIJOS SUSIDŪRIME

R. RASLAVICIENE

53

Sutinkam moteris, vyrus ir vaikus, nežinūs žabų ryšulius ar pintinėmis ant galvos. Prle vedamo naujo kelio nėra diskriminacijos, dirba visi, be lyties ar amžiaus skirtumo. Neša žemių krepšius ant galvos ir, išpylę juos ant pylimo, eina naujų sėmi. Soferis sako, kad tie žmonės dirba be atlyginimo, vien todėl, kad reikia kelio. Jis šnekus, bet sunkiai suprantamas. Kai sustojam prie oų, klausia ar nenoriu gerti. Kaip nenorėsi tokiam karštyje! Tuoj atidarau automobilio bagažininką ir išima karštos ruda colos bonką. Noriu užmokėti, bet sako, ne, atsiskaitysiu su viešbučio savininku. Pasiūliau ir jam išgerti, nes taip kaitinama tik kupranugaris, tur būt, neįstrokštų.

— Tik 90 lipašnių. — sako soferis. — Būna 120. Nuo to "tik" nė kiek neatvėstu ir džiaugiuosi, kad sustojam medžio pavėsyje. Pristato senas gidas. Jis visą amžių čia gyvena ir vedžiojo turistus. Jo du sūnūs taip pat gidai.

Einam prie pirmos olos. Jų čia tiek daug, kad sunumeruotos. Tikrumoj tai ne olos, bet trijų sektų vienuolių (budistų, bramistų ir janistų) iškaltos uolų kalnuose salės ir šventyklos. Jų amžius nuo 200 m. prieš Kr. iki 800 m. po Kr.

Trys religijos egzistavo viena šalia kitos, ir kiekviena jų turėjo savo pasekėjų, savo atskiras šventyklas bei vienuolynus. Idomu, kad visos tos patalpos ir skulptūros buvo kalamos nuo viršaus į apačią, kaip kūrmiui lendant į kalno vidurį.

Budistų vienuolyno olose neįauku, tamsu ir drėgnai. Jas puošia tik Budos ir jo mokinių statulos. Nuo lubų kaba šikšnosparniai ir, nors vadovas sako, kad jie nieko nedaro, aš bijau įeiti į vidų, kad neįsiveltų į plaukus. Biaučius sutvėrimai.

117 pėdų salė iš akmenų, virš kurios didžiulis kalnas. Bet net ir žemei drebant jos neužvertė. Sonuose nišos, kuriose akmenų lovoje su akmenų pakilimu — pagalve miegodavo vienuoliai.

Bramistų olos labai puošnios. 16-toji jų — Kalasa, yra didžiausia monolitinė šventykla pasaulyje. Sunku suprasti, kaip buvo įmanoma be šių dienų modernių mašinų ir gražtų išgraužti ir išsemti 3 milijoninių pėdų uolienų, kad atsirastų 107 pėdų gylio, 276 pėdų ilgio ir 154 pėdų pločio kiemas. Vidury buvo paliktas didelis uolienos gabalas, kuris, po 100 metų darbo, virto 10 aukštų šventykla su stogu ir nuostabiomis sienas ir lubas puošiančiomis statulomis. Visą tą pastatą, atrodo, neša normalaus dydžio drambilai, iškalti iš to paties akmenų gabal. Šventyklos sienos ir kiekvienas aukštas išgraviuotas indų mitų motyvais. Čia matyti Brama, Vysnu ir Šiva, bei garšioji jo žmona Parvati, kuri nuolat keičia savo pavidalą — tai didelė, tai mažytė kaip žaisliukas, tai pavirtusi į kokį gyvulį ar paukštį. Einu balkonu apie šventyklos kiemą, lipu laiptais į viršutinius aukštus ir negalū patikėti — negi tai žmogaus rankų darbas?

Mano gidas vis kalba, pasakoja įvairias legendas, aiškina skulptūrų pozų reikšmę, bet aš jaučiuosi kaip pritrenkta. Viskas, atrodo, nustoja savo reikšmės, jei mirė toks žmogus, koks jis buvo, kai plikomis rankomis kalną pavertė šventykla.

Janistų olos — šventyklos artimesnės šiems laikams. Moterų skulptūros "topless", pasipuošusios karoliais, apyrančiom ir žiedais. Atrodo, kad janistų sekta yra visų religijų mišinys. Čia yra Maharaja, kuris panašus į Budą, yra drambliai, kaip pas bramistus, o svarbiausią vietą užima žmogus, kuriam net dievai tarnauja. Žmogus gražus, gražaus kūno, išdidus ir galingas, jis sėdi soste ir yra visko viešpats.

Nors vaikštom jau tris valandas, apžiūrėjom tik kelias olas. Kai kurios yra toli viena nuo kitos ir reikia važiuoti. Prieš lipant į automobilį, vis išgeriam cocolos, nes praktais liete liejas. Mus pasiveja indų studentų ekskursija. Apsivilkusios spalvingais sari, atrodo, kaip mitologinės būtybės. Kai visas būrys paspilpa į kiemą, prašau sustoti, kad galėčiau nufotografuoti. Jos labai patenkintos, tuoj apspinta mane ir klausinėja — kas, iš kur ir kur keliauju. Jų profesorė lygiai tokia pat jauna, kaip studentės. Linksmi, jauni balsai išblaško vienuolišką oų rimtį ir prikelia gyvenimui akmenyje ir amžiuje sustingusias šventoves. Joes dabar jau niekas nesimeldžia, ir pagarbą, kurią jauti jėges, yra daugiau kūrybingam žmogui, nei dievams. Bet dar 1914 m. čia gyveno vienuoliai ir rinkdavosi maldininkai.

Į viešbutį grįžtu jau patamsy. Net nusimaudyti negalū, nes vanduo bėga tik tam tikromis valandomis. Valgomajam tik du žmonės. (Bus daugiau)

IR TOKIŲ PAMINKLŲ ESAMA PASAULYJE

Paminklai yra statomi ne tik tai mokslui genijams, tautų valdovams, karo vadams ir kitiems, ką gero ar reikšmingo žmonijai nuveikusiems asmenims pagerbti ir atminti, bet kartais juos stato keistų keisčiausiai "intencijai". Tai ryškiai parodo čia pavaizduojamų keletos pavyzdžių.

Londone yra paminklas, vaizduojantis gerai nupenėtą (riebų) vaiką. Šis paminklas pastatytas toje vietoje, kur užgėso didelis, 1666 metais siutės, gaisras, sunaikinęs daug namų. Šis didžiulis gaisras, kaip sako seni padavimai, esąs kilęs dėl apsvaigimo per pokylį. Todėl ir šiam paminklui parinktas toks keistas modelis — riebus vaikas — apsirijimo simbolis.

Aliaskoje, kur pereitą šimtmetį veržėsi minios aukso ištrokusių žmonių, yra pastatytas paminklas žiauriam banditui Soap Smith, kuris jėga atidavė iš aukso ieškotojų jų laimikį, dažniausiai juos nužudydamas. Paminklas yra iškaltas uoloje — tai yra to S. Smitho galva, astuonių metrų aukštumo, su ironiškai besišypsantiu veidu.

Paminklas rūkoriui

Japonijoje, Agomento mieste, yra pastatytas paminklas pirmam rūkytojiui Rodrigo de Jerez, atgabenusiam iš Amerikos į Europą taip žalingą žolę — tabaką. Rodrigo de Jerez 1492 metais keliavo kartu su Kolumbu ir atradus Ameriką, iš indėnų išmoko rūkyti. Grįždamas į Europą parsivežė ir šios savotiškos "dūmų žolės" — tabako. Čia jis stebino visus rūkymu, nes jau mokėjo leisti dūmus ir pro nosį. Prietaringi žmonės apie tai buvo pranešę inkvizicijai, kuri, tačiau, dalyką ištyrusi, nesigriebė jokių atšresnių prieš rūkytojų priemonių. Norėdama pareikšti pagarbą pirmajam tabako rūkytojui Europoje, ispanų tabako monopolio bendrovė ir pastatė tai paminklą, kuris vaizduoja Rodrigo de Jerez su pypke dantyse.

Paminklas kregždėms ir sūrio išradėjai

Lake City mieste, Utah valstijos sostinėje, Amerikoje tūno didelis paminklas pastatytas jūrų kregždėms, kurios 1848 metais išgelbėjo valstybę nuo gresiančių skėrių pavojaus, juos sunaikindamos. Paminklas 5 metrų aukščio, su dviem paukščiūtomis jūrų kregždėmis, rujančiomis skėrius.

Paryžiuje prancūzai pastatė paminklą Marijai Harel, camemberto sūrio išradėjai ir "paskutinei antiklerikalines demonstracijos aukai".

Paminklas šunims

Notthingame yra paminklas garsaus anglų poeto Bairo no šuniui. Ant to paminklo iškaltas toks savotiškas parašas: "Čia iliesi liekanos padaro, kuris buvo gražus be puikybės, pajėgus be pasipriešinimo, narsus be žiaurumo ir turėjo visas žmogaus dorybes be jo silpnųjų. Šis pagyrimas, kurs būtų nieko nereikšmingas pataikavimas, jei būtų taikomas žmogui, yra teisingas padėkos žodis Boatšainiui — šuniui".

Kitas panašus paminklas šuniui yra Prancūzijoje. Paryžiaus miesto pakraštyje, gražioje upės Senos išlankoje, ant karnelio įrengtos net ištos kapinės su paminklais — paminkeliais šunims ir katėms. Ši keturkojų laidojimo vieta aptverta mūrine tvora, turi vartus ir nuolatini sar ga, kuris už lankymąsi kapinėse ima mokėti. Tik įėjus į šiu kapinių vidų, matyti aukštas, gražus paminklas. Simpatingas bernardinų veislės šuo neša ant nugaros kalnuose surastą sustingusį kūdikį. Tai garsusis šuo Barry, kuris užsipelnė didelės žmonių simpatijos ir kurio garbei pamink le iškaltas toks užrašas. "Jis iš-

gelbėjo gyvybę 40 žmonių... Jis tapo užmūstas 41-jo".

Paminklas angliakasiui ir karvei

Tlyne mieste, Anglijoje, neto li anglių kasyklų, pastatytas paminklas vien tik tai iš anglies. Paminklas vaizduojantis milžinišką angliakasio figurą su iškelta aukštyn ranka, laikancia kastuvą. Paminklą pagamino iš vieno gabalo anglies, kurį angliakasiai su dideliu vargu iškėlė iš kasyklų, skulptorius M. Castoras. Šis paminklas sutraukia minias smalsuolių, ypač turistų.

Pietų Amerikoje vienas tūkininkas (fermeris) pastatė didelį paminklą savo karvei prisiminti.

Paminklas siuvėjui

Vokietijoje, Kafsteino mieste, riegso gražus didingas paminklas nepaprastam siuvėjui, vokiečiui Juozui Maderopergeriui, pagerbti. Jis buvo paprastas siuvėjas. Būdamas iš prigimties judrus ir energingas žmogus, labai nemėgo vėžio greitu metu slenkiančio siuvimo darbo su paprastą adata. Todėl ryžosi išrasti tokį įrankį, kuris pagreitintų ir palengvintų siuvimo darbą — išrado siuvimo mašiną.

Mškns

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI

30% iki 50% nuolaida Galima pirkt dalimis ir išmokėtina: SOUTHWEST FURNITURE CO. 6200 S. Western — Tel. GR 6-4421

KOSTAS BUTKUS

Tel. PR 8-2781 (778-2781)

TVOROS, LANGAI, DURYS

STOGELIAI, RINOS, APKALIMAI (Siding).

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiestyje pastatys ir perstatys senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoti.

DOMAS ŽUKAUSKAS 444 S. Western Ave. Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-3447

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstumų 823 WEST 34th PLACE Tel. FRontier 6-1882

SKELBKITES "DRAUGE".

Seseriai Vokietijoje mirus,

p. MARTYNUI BUNDELIUI

IR JO ŠEIMAI,

gilią užuojautą reiškia

Venuecelos Lietuvių Draugija

A. + A. ANTANAS URBUTIS

Gyveno Phoenix, Arizona, anksčiau gyveno Csicogoj. Mirė gegužės 5 d. 1973 m., 7:40 val. ryto, sulaukęs 84 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Raseinių apskr., Jurbarko parap., Kalnėnų kaimo. Amerikoje išgyveno 69 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime sesuo Petronėlė Yuodsnukienė, švogėris Alfonas su šeima ir Isabelė Oksas, švogėris Leo; Lietuvoje du broliai Dominikas ir Jonas Urbučiai su šeimomis, sesuo Kotyna Greičiuvienė su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Phoenix, Arizona. Laidotuvės įvyks trečiadienį, geg. 9 d. iš kopl. bus atlydėtas į Sacred Heart par. bažnyčia, kurioje įvyks ged. pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulyėtas į vietines kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę Seserys, švogeriai ir kiti giminės. Dėl informacijų skambinkite 737-1213.

JAUNŲ MALDININKŲ KELIONĖ

Septyni tūkstančiai vaikų ir šimtai jaunuolių iš visos Italijos, priklausančių Rožančiaus maldos sąjūdžiui, pirmąjį gegužės mėnesio sekmadienį dalyvaus maldingoje kelionėje į Romą. Ta proga, prie Apaštalo švento Petro kapo, jaunieji maldininkai visi kartu melsis už Popiežių ir Bažnyčią. Rožančiaus maldos sąjūdžiui priklauso tūkstančiai mokyklinio amžiaus vaikų, studentų ir jaunų darbininkų, kurie, dvasinėje vienybėje su Popiežium, kasdien kalba Rožančiaus maldą.

MISCELLANEOUS

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Gery prekių didelis pasirinkimas. Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordionai. 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 TELEF. WA 5-2787

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pačius Pigiai išvalau ir alvynius perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus.

A. BANYS — 447-3806

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill., 60632, tel. YA 7-5980

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plumame ir vaikuojame visų rūšių grindis J. BURNYS, tel. EE 7-5168

TELEVIZIJOS

Krantuvė Marquette Parke Spalvotos ir papastos. Radijai ir stereo. Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 3232 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608 Tel. WA 5-2737; 254-5320 V. Valantinas

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilnas apraudo.

2047 W. 67th Place — WA 5-8063

Perskaityt "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

Marquette pke. arti visoko savininkas parduoda 7 kamb. mūrą. Įrengtas rūsys. Priims rimtą pasiūlymą. Teirautis tel. 778-2858

Mūr. 2-ju butų po 3 miegamus. Puikiam stovy. Arti 66-os ir Washenaw. 778-1662

Beverly Shores, Ind., prie Michigan ežero parduodamas 2-ju aukštų (4 mieg.) namas, statytas 1966 m. 3 vonios, šeimos kambarys, židinytis. Air conditioning. 2 maš. garažas. Puikiai apsidintas. \$79,000. Skambint 219-874-8740

Mūr. 2-ju butų po 3 miegamus. Puikiam stovy. — Arti 66-os ir Washenaw Ave. Tel. 778-1862.

Gage Parke — 2-ju butų po 7 kamb. mūr. namas. Garažas. Mažiau \$30,000. Skambint savininkui 279-9459

68 ir Pulaski lukušas 3 miegamų mūro rezidencija. Įrengtas beismantas, 2 vonios. Pliatus lotas, centr. šaldymas, 2 maš. garažas. \$39,500

83 ir Keeler — Statyta pagal užsakymą 3-ju miegamų rezidencija. 12 metų senumo. Pliatus rūšys. Garažas. \$43,500.

45 ir Mozart — 2-ju butų medinis, 4 ir 5 kamb. \$18,500.

41 ir Artesian. Puikūs pirkinys gimnazono seimom. 2 butai — 6 ir 4 kamb. Pliatus rūšys. Žemi takasai. \$22,500.

62 ir Talman — 2-ju butų po 2 miegamuosius ir pajamos rūsy. — \$31,000.

72 ir Francisco — 3-ju butų, 2-ju aukštų mūras \$40,000.

65 ir California — 2 po 6 kamb. su pilnu valgomuoju. 18 metų senumo mūras. Atskiri šildymai. \$45,900.

68 ir Claremont. Puikus 5 kamb. (2 mieg.) medinis. Rūšys, garažas. \$18,500. Gazo šiluma. Pliatus lotas.

73 ir Francisco — 2 miegamų mūr. Georgian. Gazo šiluma. Garažas. \$22,500.

41 ir California. 5 kamb. med. Visiškai naujai atremontuotas. Gazo šiluma. Garažas. \$29,900.

80 ir Ncesus. Geram stovy, aluminom apkaltas 5 kamb. (2 mieg.) namas. \$23,900.

73 ir Fairfield. 4 miegamų mūrins. Pliatus rūšys. baras. 2 maš. garažas. \$27,000.

81 ir Keeler — 2 butų bungalov. Gazo šiluma. 2 maš. garažas. \$29,500.

68 ir Kostner — 13 metų senumo, 3 miegamų mūras. Įrengtas rūšys. Tik \$29,500.

73 ir California. 15 metų senumo 3 miegamų mūr. Gazo šiluma. Centr. šaldymas. \$33,500.

73 ir Francisco. 2 miegamų mūr. Georgian. Gazo šiluma. Garažas. \$22,500.

63 ir Talman. 2 aukštų mūr. 2 po 5 kamb. ir 3 kamb. butas rūsy. Gazo šiluma. Garažas. \$31,000.

52 ir Fairfield. 2-ju butų mūr. Naujai atremontuotas po 3 mieg. \$30,900.

Beverly Shores, Ind. 2-ju butų mūr. Rūšys. Gazo šiluma. Pliatus lotas. 2 blokat nuo ežero. \$22,000.

Palos Park. 14 metų senumo 3-ju miegamų rezidencija. Pliatus žemė sklypas, įrengtas baseinas su žemės prieštis. Puikus pirkinys šeimai su vaikais.

Lemont, Ill. 4 butų, 7 metų mūras. 2 po 4 kamb. ir 3-ju kamb. butas. Geros pajamos. Pliatus išnuomotas. \$60,000.

Ir daug, daug kitų namų. Prašome teirautis

BUTŲ NUOMAVIMAS

BUD'S REALTY

BALYS BUDRAITIS 4369 So. Archer Avenue Tel. 254-5554 arba 257-5542

Pavasaris ateina!

7 kamb. gražus, švarus namas 5 kamb. apažėje ir 2 kamb. viršuje. 2 vonios. Įrengtas susaus beismantas. Naujas gazo šild. Aparat. Langai. Garažas. Greit galima užimti. Arti ofiso. \$19,500.

8 kamb. architekto moderni mūro rezidencija. 60 p. lotas. Mūro garažas. Gage pke. \$33,500.

2 butų puikus mūras. Arti mūsų ofiso. Gazo šildymas. Garažas. Daug priedų. \$30,000.

1 1/2 aukšto mūras. 3 butai — 5 1/2 ir 4 1/2 kambarių. Karpetai. Alumin. langai. Moderni virtuvė. Gazo šildymas. Garažas. \$18,900.

10 butų, 2-ju aukštų mūras. Arti Kedzie ir parko. Aple \$15,000 pajamų. Galima gauti už \$70,000.

Prieš 10 metų prekištas Marquette parka, statytas. Lūkesis pajamų mūro namas 5 kamb. ir 3 kamb. butai. Karpetai. Naujas garažas. Daug priedų. \$31,500.

6 kamb. modern. medinis. Naujagazu šild. Kabinetai virtuvė. Arti Mar gučo radije. \$15,800.

Modernus 6 kamb. 14 metų mūras. 40 p. lotas. Garažas, centr. oro vėsinimas. Įrengtas beismantas, baras. 1 1/2 vonios \$24,000.

Pliatus vertingas lotas Marų pk. prie mokyklų. Kaina \$9,900.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washenaw Av. RE 7-7200

Mūr. 3 butai — 2 po 6 ir 4 kamb. 30 p. sklypas. 2 auto garažas. Centralinis gazo šild. Dideli butai. Gerai išvystyta Brighton Pike.

Mūr. bungalovs, 6 dideli kamb. Nebrangia. 60 ir California Ave.

Puiki rezidencija apie 10 metų. 3 dideli miegamieji. Gražiai modernizavai. Įrengta. Labai noranau. 67 ir Oaklū.

10 butų 10 metų amžiaus. — Gage pke rajone. Geros pajamos.

Insurance — Income Tax Notary Public

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiasi dien. "Drauge".

HELP WANTED — MOTERYS

SHORT ORDER COOK FULL TIME DAYS. Work in pleasant surroundings

LONGWOOD COUNTRY CLUB Phone 758-1811 An Equal opportunity employer

HOUSE KEEPER — LIVE IN Invernes, Palatine area. (30 mi. North West of Chicago)

WORKING MOTHER NEEDS Qualified woman to take charge of household. Duties. Own room T. V. Good salary. Car available. References desired. Put not necessary. Some English necessary. Call evenings and weekends.

3 5 8 - 5 5 5 8

SWITCHBOARD OPERATOR.

\$115.00 to start. Light typing necessary. 8:30 A. M. to 5 P. M.

TRINER SCALE MFG. CO. 2714 W. 21st Street 376-9100 — Mr. Rosenberg

Reikalinga moteris namų ruošai vienai dienai savaitėje. Skambinkite 233-4345

SECRETARY

Plastics manufacturing. Yard location with easy access to expressway and public transportation. Has immediate opening. Shorthand and dictaphone ability. Excellent benefits. For interview contact

MR. TOUNE. 254-4211

GENERAL CLERICAL

(MIDNIGHT SHIFT)

If you speak and understand English, please visit our Personnel Office. Monday thru Thursday from 8:30 A.M. to 3:30 P.M.

OUR BENEFITS INCLUDE:

• PREMIUM PAY FOR NIGHT WORK

• FREE LIFE INSURANCE

• LOW COST MEDICAL INSURANCE

• FREE PARKING

• CAFETERIA IN BANK

• UP TO 12 PAID ANNUAL HOLIDAYS.

FEDERAL RESERVE BANK

164 W. JACKSON BLVD. Room 1592 (CORNER OF LA SALLE) An Equal opportunity employer

YVRAI IR MOTERYS

JANITOR — JANITRESS Full time 6 day week. Hospitalization, meals.

MCDONALD'S RESTAURANT 4830 West Dempster, Skokie See Mr. Gallop from 9-5

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Union Pier išnuom. 3-ju kamb butas. Gražioji vietoje arti ežero. Teirautis tel. 778-2858

STATYBININKAI

NAMŲ REMONTAS PRIEINAMA KAINA Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves, naujas lubas. Taip pat įrengiu kambarius rūsy.

Zigmas. Tel. 778-0838 ar 651-9625

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS Namų valdymas — Income Tax Notariatas — Vertimai

APDRAUDŲ AGENTŪRA

BELL REALTY J. BACEVICIUS 6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir būdijiniai vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.

4259 S. Maplewood — CL 4-7450

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED — MOTERYS

Dependable Woman Wanted Four days per week, steady. Near North Chicago. One school age child. General housework. Light cooking. Good wages for right person. Some English necessary. Tel. — 664-0665

GIRLS — WOMEN BINDERY WORK Experienced or Will Train. Call Andy — 647-9799 An Equal opportunity employer

Fabrika darbas - pilną laiką Dirbti su "caboles". Reikalinga nors kiek angliškai kalbėti. Sėdimas darbas. Geros darbo sąlygos. Skambint 486-0060

SECRETARIES Chicago based office will be moving to Elk Grove Village in June. Immediate openings for secretaries at our Chicago location. Excellent working conditions. Good salary & company paid benefits. Apply by calling

MR. KELLER AT 666-5840 FOR AN APPOINTMENT

ELECTRIC ARC WELDER

Experienced preferred Excell. working conditions. Many company benefits.

SEE FRITZ

PHILLIPS MFG. COMPANY 7334 N. Clark Street

EXPERIENCED MEDICAL SECRETARY Five day week. 9 to 4:30 Two - doctor clinic. Excellent conditions. Call — 247-0054

HELP WANTED — YVRAI

WAITERS Experienced in CONTINENTAL FOOD SERVICE. Full or Part Time.

Also DISHWASHER — Nights. Brand New Beautiful Restaurant.

VILLA D'ESTE 14753 South Cicero Ave. Call LUIGI — 687-7373

SECURITY GUARDS AND SUPERVISORS

Will train. Chicago and Suburban areas. Ask for MR. NEIL — 726-2304

MAINTENANCE MAN

For building and machinery repair. Many company benefits. Call Charles Nisitch 342-0090

J. B. ELECTRONIC TRANSFORMERS 2310 W. Armitage Ave. An Equal Opportunity Employer

D E M E S I O

PASITEIRAUKITE PAS MUS JEI GALVOJATE PIRKTI NAMĄ!

✓ Low Rates

✓ Minimum Expenses

✓ We pay 3 1/2 % on escrow accounts

6%

MŪSŲ KOLONIJOS

Worcester, Mass.

ISKELIAVO Į AMŽINYBĘ

Balandžio 19 d. anksti rytą Day Kimball ligoninėje, Putnam, Conn., mirė žymi Moterų s-gos veikėja, lietuviškų vienuolynų rėmėja ir gili darbuotoja dėl lietuviybės, a. a. Marcelė Akelaitis - Watkins, 77 metų amžiaus.

Jauna būdama Marcelė atvyko į šį kraštą ir Worcesterį išgyveno 62 metus. Ji nesitenkino vien darbu, iš kurio galėtų gyventi, jai rūpėjo ir visuomeninė veikla, Lietuvos reikalai. Jaunąją Marcelę ypatingai sužavėjo Moterų sąjungos 5 kuopa, kuri tuo laiku žengė pirmuosius žingsnius. 1917 m. tampa jos narė ir aktyviai dirba įvairiose valdybos pareigose, nuo kurių neatsisakė ir sukūrusi šeimos židinį. Augindama sūnų ir keturias dukreles ji rado laiką ir visuomeninei veiklai, ypatingai Moterų sąjunga buvo jai labai arti širdies. Užauginusi ir aukštusius mokslus išleidusi sūnus, Marcelė visas jėgas pašventė Moterų sąjungai.

Buvo Naujosios Anglijos apygardos Moterų s-gos direktorė iki mirties. 1958 m. išrinkta Moterų s-gos centro valdybos vicepirmininke. Ypatingai M. Watkins kreipė dėmesį į apšvietos - kultūros dirvą. Aktyviai buvo įsijungusi į seimų rengimą bei jų priėmimą. Ne mažiau įvairiose yra įdėjusi lietuvių konferencijas Worcesterio apylinkėje. Daug darbo valandų skyrė silpnųjų kuopų sustiprinimui, naujų steigimui. Savo malonumu ir šypsena veidė daug yra pritraukusi moterų į sąjungiečių eiles. Ji suorganizavo 1, 000 dolerių fondą Jurgio Matulaičio namuose Putname įruošti Prel. Kemešio vardo kambarį.

Būdama didelė idealistė ir pilna kūrybinės veiklos, a. a. M. Watkins nesitenkino vien Moterų sąjunga, bet dirbo ten, kur galėjo pasitarnauti didesnei Dievo garbei ir Lietuvai.

1957 m. rugsėjo mėnesį su savo dukrele Genovaite Kaneb buvo nuvykusios į Romą dalyvauti Pasaulio Katalikų Moterų organizacijų unijos kongrese. G. Kaneb yra pirmutinė Amerikoje gimusi lietuvaitė pasirinkta atstovauti Amerikos ir Lietuvos katalikės moteris didžiajame kongrese.

1970 m. a. a. M. Watkins vėl Romoje dalyvauja Lietuvių kankinių garbei skirtos koplyčios, kuri įrengta Sv. Petro bazilikoje, šventinime, kuri atliko pats šv. Tėvas Paulius VI. A. a. M. Watkins turėjo laimę priimti šv. Komuniją iš šv. Tėvo rankų. Jos žodžiais tarė, "tai buvo nepaprastai įdomantis momentas, kurio iki mirties neužmiršiu". Daugelį metų buvo velionė Moterų s-gos 5 kuopos pirmininkė. Iš šių pareigų pasitraukė praėjusių metų gruodžio mėnesį, kai teko atsisukti į ligos patalą.

Nuo 1955 metų yra Moterų s-gos garbės narė. Jos veikla ne-

siribojo vien Moterų sąjungoje, bet siekė ir už jos ribų. Ją randame Sv. Kazimiero seselių rėmėjų skyriaus narių eilėse. Marijos Nek. Prasad. Seselių skyriaus pirm. pareigas ėjo iki mirties. Kurį laiką buvo ir Tėvų Pranciškonų rėmėjų skyr. pirmininkė. Priklausė Worcesterio Lietuvių organizacijų tarybai ir keletą metų dirbo valdyboje, Rengiant Vasario 16 minėjimus, a. a. Watkins visada rasdavome rengimo komitete.

Per visus 77 gyvenimo metus velionė atliko daug gražių darbų Dievo garbei ir lietuvių tautai. Praėjusiais metais miesto meras per įvykius 5 kuopos pietus Maironio Parke a. a. M. Watkins įteikė miesto rakta.

Paskutines gyvenimo dienas praleido Marijos Nek. Prasad. seselių globoje Matulaičio namuose. Ankstyvą Didžiojo Ketvirtadienio rytą Dievo siūstas mirties angelas ją pašaukė į Amžinybę.

Giliame nuliūdime pasiliko sūnus dr. E. Watkins, keturios dukterys, 16 anūkų, kiti giminių šia ir okupuotoje Lietuvoje.

A. a. M. Watkins palaikai buvo pašarvoti laidotuvių direkt. Dirbos namuose, kuriuos aplankė gausiai senieji ir naujieji atelviai, nes a. a. M. Watkins vilau su tokia pat meile mylėjo.

Didžiojo šeštadienio rytą palaikai buvo atlydėti į sv. Kazimiero parapijos bažnyčią, prie kurios pasitiko 5-tos kuopos narės su vėliava ir Naujosios Anglijos apygardos delegatės. Pamaldose dalyvavo miesto meras Early su ponia, kuri yra lietuvi ir priklauso 5-tai kuopai, prel. P. Juras, prel. V. Bačiūnas, Sv. Kazimiero ir Marijos Nek. Prasad. seselės, kun. J. Bakanas, sąjungietės iš 69-tos kp., kitos žymios buvusios Moterų sąjungos veikėjos su įkūrėja U. Daukantiene ir daug kolonijose lietuvių. Klebonas kun. A. Micūnas, M.C. pasakė pamokslą, išskeldamas dalį jos atliktų darbų. Po pamaldų ilga automobilų vilkstinė palydėjo ją į amžino poilsio vietą. Notre Dame kapinėse, šalia mylimo vyro, mirusio prieš 3 metus.

Vietoje gėlių šeima prašė, kad auka būtų skiriama širdies fondui, ar kiekvienas pasirenka pagal savo norą.

Isėkis ramybėje, mieloji Marcelė!

Seimos pageidavimu, iš kapų visi buvo pakviesti pusryčiams į Maironio Parką.

Šv. Mišios už a. a. M. Watkins sielą bus aukojamos Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje gegužės 20 d.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Gegužės 13 d. Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje Motinos dienos minėjimas įvyks tokia tvarka: minėjimą rengia LB apylinkės valdyba, Lietuvos Vyčių 26 kp., ateitininkų St. Šalcausko kp., Moterų s-gos 5 kp., Motinų gilda ir Vyrų klubas.

Kinijos imperatorių kapai

Turtingi radiniai slėpė seną ir aukštą kultūrą

A. TENISONAS

1968m. Kinijoje, Hunano provincijoje, buvo užtiktas netikėtas ir nepaprastas radinys - princas Liu Sheng ir jo žmonos princesės Tu Wan kapas, apie 2100 metų amžiaus, iš Han dinastijos pradžios. Stebėtinai gerai išsilaikę princesės mumija, apie 50 metų amžiaus numirėlis. Ji buvo 20 kartų apvyniota įvairiomis šilko skaromis ir paguldyta kokiame tai raudoname skystyje šešiuose vienas į kitą sudetuose mediniuose grabuose. Grabas užkastas medžio anglių krūvoje, tampriai uždarytame kambaryje. Į grabą ir tarp grabų buvo sudėta įvairių daiktų: šilkinė medžiaga, keramikos išdirbinių, iš medžio ir bambuko drožinių, maisto atsargų ir apie 120 figūrėlių. Vienoje šilkinėje skaroje buvo atvaizduoti vaizdai iš anojų pasaulio. Užrašai liudija, kad šie namo ruošos daiktai priklausė didžiajam Tai kunigaikščiui. Kadangi šis titulas buvo duotas 193m. pr. Kr., tai manoma, kad ši moteris buvo pirmoji Tai kunigaikščio Li Tsang žmona. Li Tsang buvo Changsha kancleris ir 700 vasalų feodalias. Brangumas ir puošnumas rastų daiktų rodo, kaip turtingi tada buvo kiniečių feodaliai. Įdomus faktas, kad tuometinė valdanti dionė duomenė buvo susidariusi iš įvairių išsiskolėlių avantiuristų. Taip paprastas kaimietis Liu Pang 208 - 202 m. pr. Kr. iš policininko, vėliau plėšiku vado, karininko pakilo ligi imperatoriaus ir "Dangaus sūnaus" jį įkūrė Han dinastiją. Savo viešpatavimo metu jis pašalino senuosius feodalus kunigaikščius, ju vieton pastatydamas savo gimines ir bendrakovotojus.

Grabas - mumija šilkuose - rodo, kaip greit šis feodalias pralobė. Princas Liu Sheng kapą rado kariai naktinių pratimų metu. Kasant apkasą, jie užtko įėjimą į požeminę salę, kuri buvo tokia didelė, kad, šviečiant elektros lemputę, nesimatę galo. Pagal iki šiol turimas kuklias žinias, šis ka-

lėkimingos šv. Mišios už gyvas ir mirusias motinas bus aukojamos 10 val. ryto. Minėtos organizacijos prieš mišias renkasi į salę, iš kurios organizotai eis į bažnyčią. Po šv. Mišių visi kviečiami į salę bendriems pusryčiams, po kurių bus anglų ir lietuvių kalbomis pasakyti sveikinimai motinoms.

Pusryčius parūpinti apsiėmė Vyčių 26 kuopa, Moterų sąjungos 5 kp. užprašė šv. Mišias, atteitininkai ir skautai patarnaus prie stalų. LB apylinkės valdyba apmokės visas susidariusias išlaidas, į pusryčius kviečiami ne tik minėtos organizacijos, bet visi dalyvavusieji bažnyčioje.

PIRMOJI ŠV. KOMUNIJA

Šv. Kazimiero parapijos vaikų pirmoji šv. Komunija įvyks gegužės 20 d., sekmadienį, 8:30 val. ryto.

LIETUVOS LAISVĖS KOVOTOJŲ IR KANKINIŲ PAGERBIMAS

Naujosios Anglijos apskrities Lietuvos vyčiai gegužės 20 d., sekmadienį, 5 val. p. p., Pušų katedroje, Rindge, New Hampshire, rengia Lietuvos laisvės kovotojų ir kankinių pagerbimą.

Šv. Mišias koncelebruos kun. A. Janiūnas iš Bostono, kun. J. Buocvičius iš Nashua, ir kun. J. Zaurmskis iš Lowellio. Garbės sargyba sudarys lietuvių karo veteranai iš Worcesterio. Po šv. Mišių "Gintaro akmenis" dedikacija. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti mišiose ir dedikacijoje, kas gali su tautiniais rūbais. Po pamaldų bus užkandžiai Amerikos Legiono Poste Gardner, Mass. Visi, pradant mažiausiais ir baigiant žilagalvais, šitame kankinių prisiminime dalyvaukime.

J. M.

plošteliams. Neftas - kinų chen ju - kietas spalvotas mineralas, buvo Kinijoje labai branginamas. Grabuose numirėliai buvo apvilkti neftito apdaru, net galva, rankos ir kojos, tartum mūsų dienų astronautai. Princas apdaras pasiūtus iš 2498 neftito plokštelių, sujungtų auksiniais siūlais, princesės - iš 2160 plokštelių paausuotu.

1956m. netoli Pekino buvo rastas imperatoriaus Wan Li, tryliktojo iš Ming dinastijos, ir jo žmonos kapas. Dešimt metrų gilumo je žemėje buvo įrengti kapai - rūmai iš koridorių ir salių, išpuoštų mėlynomis vazomis, su daiktais iš gryo aukso, su karūnomis iš brangakmenių, su tija-romis ir kalavijais. Išstus šeše-

G E L Ė S

BEVERLY HILLS GELINYČIAI
Vestuvės, banketams, laidotuviams ir kitokioms progoms
2443 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. PR 8-0833 - PR 8-0834

JONAS P. BAUBKUS

Gyveno Cicero, Illinois.
Mirė gegužės 4 d., 1973, sulaukęs 82 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Kauno gubernijoje, Sauslauko kaime.

Amerikoje išgyveno 62 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukterys: Zita, Zentas Juozapas Petroski; Sophie, Zentas William Madden, anūkas John Petroski, svogerka Bety Baubkus ir šeima. Anksčiau jau yra mirusi velionio žmona Teodora.

Priklausė Sv. Antano parapijos Sv. Vardo draugijai, Raudonosios Rožės klubui, L.R.K. Susivienijimui.
Kūnas pašarvotas A. Petkaus ir Sinaus koplyčioje, 1410 So. 60 Ave. Cicero.

Laidotuvės įvyks antradienį, gegužės 8 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į Sv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukterys, Zental, anūkas, svogerka.

Laidotuvių direktorius A. Petkus. Tel. 867-2108.

VERONIKA KASILIAUSKAS

Mirė gegužės 5 d., 1973 m., 5:00 val. ryto, sulaukus 76 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Tauragės apskrityje, Skirsnemunės parapijoje. Amerikoje išgyveno 53 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus John Kaslauskas, marti Bernice, anūkė Phyllis, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Sv. Kazimiero Seselių Rėmėjų dr-jai ir Bridgeport Namų Savininkų S-gai.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted Street. Laidotuvės įvyks antradienį, gegužės 8 dieną iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Sv. Jurgio Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Liet. Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, marti, anūkė ir kiti giminės.

Laidotuvių direktorius P. J. Ridikas, Tel. 927-1911.

A. + A. AGOTA RADZEVIČIENĖ

(KANAPKYTĖ)

Gyveno 6827 South Rockwell Street, Chicago, Illinois.
Mirė gegužės 4 d., 1973 m., 6:55 v. vak., sulaukus 70 m. amž.
Gimė Lietuvoje, Suvalkijoje, Kybartų mieste. Amerikoje išgyveno 24 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Juozas, duklė Therese, Urbonienė, Zentas Povilas, 3 sūnūs: Vyronas, marti Genė, Vytas, marti Marytė ir Algis, marti Minnie; 8 anūka: Audronė ir Vytas Urbonai, ir Bronius Jr., Jennie, Danutė, Vytautė, Raimundas ir Audronė Radzevičiai, sesuo Ona Racevičė, sesers vaikai ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz kopl., 2424 W. 69th St. Laidotuvės įvyks antradienį, geg. 8 dieną iš kopl. 10:30 val. ryto bus atlydėta į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Liet. Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, duklė, sūnūs ir kiti giminės.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs, Tel. 737-1213.

rius metus kapą kasė daug tūkstančių žmonių ir tie, kurie tiesioginiai dirbo prie kapo įrengimo, nebeišvydo pasaulio, jie buvo nu-

žudyti, kad neišduotų šio kapo paslapties. Ir tai įvyko ne žiloje Tut-an-Amono senovėje, bet 16-20 metais po Kristaus gimimo.

A. A.

DR. PETER Z. ZALATORIS

Gyveno 6600 S. Artesian Avenue, Chicago, Illinois.

Mirė geg. 4 d., 1973, 6:30 ryto, sulaukęs 86 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Ramygalos parapijoje. Amerikoje išgyveno 64 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime brolis John Zalatoris, brolienė Grace, brolio duklė Doris Andruska, gvv. Washington, D.C., ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionies žmona buvo mirusė a. a. Helen Kudulytė.

Priklausė Illinois State Medical Society ir Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijai.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street.

Laidotuvės įvyks antradienį, geg. 8 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Sv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Brolis, brolienė ir dukterėčia

Laidotuvių direktorius Donald Petkus. Tel. 476-2345.

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6345 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽESNIAUSI VIETA

REpublic 7-3600

REpublic 7-3601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

- TĖVAS IR SŪNUS -

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street Tel. 476 - 2345

1410 S. 50th Ave., Cicero Townhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS - GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktoriai

Trys Moderniškos Koplyčios:

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741-2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

A. + A. ELIZABETH STRAZDAS

(po tėvais Struipaitė)

Gyveno Brighton Parp apylinkėje, Chicagoj.
Mirė geg. 5 d., 1973 m., 10:30 v. vak., sulaukus 78 m.
Gimė Lietuvoje, Rokiškio apskrityje. Amerikoje išgyveno 64 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime pusbrolis Juozapas Mikšis su šeima. Lietuvoje liko Juozapas Strupas ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Brighton Park Moterų klubui.

Kūnas pašarvotas šiaudien Mažeika-Evans kopl., 6845 S. Western Ave. Laidotuvės įvyks trečiadienį, geg. 9 d. iš kopl. 9:30 val. ryto bus atlydėta į Gimimo P. Šv. parbažnyčią, kurioje įvyks ged. pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Liet. Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Pusbrolis Juozapas su šeima ir kiti giminės.

Laid. direkt. Mažeika-Evans, Tel. RE 7-8600.

APLINK MUS

× Marija Rudienė, Balfo centro valdybos pirmininkė, su vyru inž. Antanu kelioms savaitėms išvyko į Europą. M. Rudienė daug laiko skiria Balfo veiklai ir Balfo centro įstaigos Chicagoje tvarkymui. Nors Balfo viduje susidarę nesklaidumai dar nepašalinoti, bet Chicagoje veikianti valdyba jai skirtus uždavinius atlieka.

× Lietuvos fondo pelno skirstymo komisija posėdžiaus gegužės 8 d., antradienį, ir svarstys iki šiol gautus prašymus 1973 metų pelno skirstymui. Komisiją sudaro pirm. dr. Antanas Razma, sek. J. Račkuskas, nariai dr. G. Balukas, inž. Vytautas Kamantas, rašytojas Česlovas Grincevičius ir mokytojas Stašys Rudys.

× Virgilijus Kasperavičius iš Los Angeles specialiai buvo atskridęs į "Carmen" operos lietuvišką pastatymą. V. Kasperavičius yra iš Clevelando, bet jau porą metų dirba Los Angeles, Calif. Pereito penktadienio vakar jam buvo surengtas priėmimas pas S. ir V. Ripškus, kur yra apsisotusi sol. Gina Čapkauskienė. Priėmime dalyvavo V. ir A. Gilvydžiai, šeimininkų dukterė ir žentas, taip pat spaudos atstovai.

× Religinės šalpos rėmėjų iškilmingas susirinkimas įvyks gegužės 21 d. 3 v. p. p. Jaunimo centre. Kalbės Vytautas Gadlauskas, iš pavergtos Lietuvos pabėgęs jūrininkas. Įteikimas atžymėjimų nuspėlusius rėmėjams. Meninė dalis: Tautinių šokių grupė "Bijūnas" iš Kenosha, vadovaujama Stasio Milašiaus. Kviečiami visi dalyvauti. Įėjimas nemokamas.

× Jūratė Jasaitytė, LB Marquette Parko apylinkės valdybos vicepirmininkė, rūpinasi sudaryti programą Lietuvos radijo forume Kalantos. Stonio ir Andriūškevičiaus susideginimui prisiminti. Programoje jau sutiko dalyvauti Emilijos Pakštaitės vadovaujamas kankininkų ansamblis. Minėjimas bus gegužės 12 d.

× Donelaičio lituanistinės mokyklos laikraščio "Pirmieji žingsniai" išėjo nr. 4. Laikraščio, pasipuošęs Danos Statkutės viršeliu, prirašytas pačių mokinių. Taip pat jame gausu ir mokinių piešinėlių ir įvairių V. Noreikos fotografijų, kuriose atsispindi mokinių veikla.

× P. Zailskas, "Tėvynės žiedai" metraščių organizatorius, susilaukė daug sveikinimų raštų, metraščių išleidimo proga. Metraštinis išleistas minint Cicero Aukšt. lituanistinės mokyklos 15 m. sukaktį.

× Aleksandras Atutis, Chicago, Ill. įvertindamas mūsų pastangas, paskyrė 10 dol. auką dienraščiui paremti. Labai ačiū.

× Džukų Draugijos tradicinis ballus įvyks gegužės mėn. 26 d., 7 val. 30 min. Jaunimo Centre. Staliukas galima rezervuoti telefonais LA 3-1883 arba YA 7-5980 (sk.).

× Dr. Gediminas Balukas su savo partneriu dr. Fang C. Lu atidarė antrą ofisą — 8007 W. 83rd Place, Justice, Ill., tel. — 599-0500. Jei neatsiliepa, skambinti 374-8012. (Žiūrėkit daktarų adresų sąrašą). (pr.)

× Neringos stovyklų datos: Berniukų stovykla liepos 1-14 d., Mergaičių stovykla liepos 15-28, Angių kalboj lietuvių kilmės vaikams liepos 29-rugp. 11. Moksleivių At-kų stovykla rugp. 12-25 d. Norint daugiau informacijos iki birželio 15-tos rašyti: Camp Neringa, L.C.C., Putnam, Conn. 06260. (pr.)

× Dr. K. Bobelis, ALT pirmininkas, gegužės 2 d. turėjo ilgą pasikalbėjimą su WGN žinių vadovu pavaduotoju A. Resnick. Dr. K. Bobelis pokalbyje išskėlė svarbiuosius Lietuvos reikalus, lietuvių veiklą ir paaiškino apie aukštus mutus už siuntinius, siunčiamus į okupuotą Lietuvą giminėms. Be to, priminė ir 17,000 tikinčiųjų peticiją. A. Resnick visais šiais reikalais domėjosi ir pažadėjo žinias panaudoti radijo ir televizijos siuntose.

× Rašyt. Anatolijus Kairys, dabartinis JAV LB Kultūros fondo pirmininkas ir VI-tosios tarybos narys kandidatuoja ir į VII-tąją LB tarybą, kurios rinkimai įvyksta gegužės 19-20 dienomis.

× LB Marquette Parko apylinkės valdyba nutarė skirti Marquette Parko Lituanistinę mokyklą baigiantiems dovanas, poeto K. Bradūno "Donelaičio kapas". Mokyklą šiais metais baigia 32 mokiniai.

× Cicero Sv. Antano parap. gegužinės pamaldos laikomos šokiadienio vakarais 6:30 val. per visą gegužės mėnesį.

× Dariaus ir Girėno veteranų posto susirinkimas įvyks gegužės 14 d.

× Juozas Zvynys, Chicago, Ill., mūsų dienraščio nuosirdus skaitytojas, prie prenumeratos mokesčio pridėjo 10 dol. auką "Draugui" stiprinti. Nuosirdžiai dėkojame.

× Stefanija Juodgudienė, 17 metų išbuvusi Sibire (nuo 1941), mirė balandžio 28 d. Miroslovo vals. okup. Lietuvoje. Velionė išaugino keturis sunus ir dvi dukras, iš kurių tik vienas — Jonas Juodgudis su šeima gyvena Chicagoje, o visi kiti likę Lietuvoje.

× Eugenijus Būtenas, sv. Ignaco gimnazijos metraščio vyr. redaktorius, mokyklos vadovybei pavedus, gegužės 3 d. fotografavo garsųjį White Sox beisbolo komandos metiką Wilbur Wood, tą vakarą aplankiusį sv. Ignaco gimnaziją ir susirinkusius tėvus, mokytojus bei mokiniais padariusį įdomų pranešimą.

× Lietuvių Fondas. Savo įnašus LF padidino Juozas ir Jadvyga Šlikai, New Haven, Ct., iki \$150, ir Jonas ir Emilija Sauliai, Bradford, Ct., iki \$125. LF adresas: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Il 60629, tel. 925-6897. (pr.)

Brighton Parko lietuviukai atlieka programą.

Nuotr. P. Maletos

IŠ ARTI IR TOLI

ARGENTINŲJ

— Adroque lituanistinė mokykla pradėjo veikti šeštadieniais ir sekmadieniais Birutės draugijos namuose. Mokyklos organizatorės mokytoja Janė Mikalonytė, šokių mokytoja — Onytė Romeikaitė, akordeonistas Juozukas Romeika. Didesniųjų grupė šokiams mokyti sutiko talkinkauti Lucia Masiulionytė.

— Buenos Aires mieste išėmantis lenkų laikraštis "Głos Polski" ilgokame straipsnyje aprašė religinį persekiojimą Lietuvoje.

— Lietuonia vardo gatvė. Balandžio 15 d. buvo didinga Argentinos lietuvių tautinės manifestacijos diena: Lanus mieste iškilmingai atidaryta nauja gatvė, kuriai duotas Lietuonia vardas.

× Marquette Parko lietuvių parap. bažnyčioje gegužinės maldos vyksta 7 v. v.

× Amerikos Lietuvių Taryba pakartotinai ragina rašyti laiškus sen. Henry M. Jackson, su savo valstybių senatoriams ir kongresmanams dėl nepaprastai aukštų miltų už siuntinius į okupuotą Lietuvą. Taip pat reikią kreiptis į senatorius ir kongresmanus, kad Lietuvos reikalai būtų iškelti Europos saugumo konferencijoje ir kad nepaprastai miltai būtų panaikinti arba nutrauktos prekybos sutartys. Rašyti: US Senate, Washington, D. C. 20510, o kongresmanams — House of Representatives, Washington, D. C. 20515

das. Ši gatvė anksčiau vadinos Laisvė - Libertad. Lanus miesto meras ir miesto taryba Lietuvos vardo įamžinimui tikrai negalėjo surasti tinkamesnės tų dviejų vardu kombinacijos — nes Lietuva visam pasauliui yra laisvės šauklys! Iškilmėse ir valšėse dalyvavo Lanus miesto meras Miguel P. Menserrat su žmona, ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas su žmona, prel. A. Casanova, SLA pirm. Raul Staloraitis, dr. Vytautas Dambra, naujai išrinktas kongresmanas dr. Mariano Lorences, garsus Lietuvos garbės kūmai. Aldona Dambravičienė, Irena Stankevičienė, Valerija Deveikienė, Leopoldas Stankevičius, Teofilis Aliukas ir Juozas Šiušis. Lomas de Zamora tribunolo teisėjai: dr. E. Delhonir ir dr. A. Villaneuva su ponėmis, Zef. Juknevičius su ponia, Liet. Centro pirm. V. Misūnas, lietuvių parap. klebonas kun. J. Petraitis, Lanus miesto valdybos pareigūnai: ekonomijos sek. dr. Gorriani, viešų reik. sek. inž. R. Solerno, spaudos dir. prof. dr. A. Rodriguez, ceremonialo direktorė ponia A. Caimi šio miesto spaudos atstovai, fotografai, komisaras ir kt.

— Liet. Kultūros d-ja balandžio 8 d. suruošė pietus pagerbiant praeitį metų valdybą ir naujus garbės narius — Juozą Ramoną ir Julijū Jazauską. Draugija be šitų dar turi du garbės narius: Praną Stanevičių ir Eduardą Jusį. Naujiems garbės nariams buvo įteikti specialūs pažymėjimai ir meniniai paveikslai, kuriuos paruošė odontologas Alf. Stanevičius.

AUSTRALIJŲJE

— Melbourne kardinolas James Knox, atsakydamas į kunigų Pr. Vasero ir Pr. Daukno nusiūstus sveikinimus jo pakėlimo į kardinolus proga, prisuntė gražų laišką, dėkodamas visiems lietuviams už jo pagerbimo linkėjimus.

— Melbourne liet. moterų socialinės globos draugija išrinko naują valdybą, kurią sudaro: Emilija Seikienė (pirm.), Jonė Zalkauskienė, Valė Baltošienė, Igonių lankytojos — Genovaitė Šemienė, Anastazija Kazlauskienė.

— Lietuviškas kermošius ruošiamas gegužės 20 d. Melbourne on šv. Jono parapijos mažojoje salėje.

LENKIJOJE

— Lietuvių kalba leidžiamas laikraštis "Aušra" neseniai atšventė savo 15 metų sukaktį. Deja, per tą ilgą laikotarpį buvo teisėta 19 kuklių numerių. Laikraštis oficialiai leidžiamas Varšuvoje Lenkijos lietuvių visuomeninės kultūros draugijos ir yra stipriai komunistiškai indoktrinutas. Privaciais pagrindais leistas "Varsnos" buvo Lenkijos valdžios organų pripažintas nepakankamai komunistiškos ir pereitų metų galė uždarytos.

OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

— Senieji Kauno rotušės rūmai jau keleri metai remontuojami. Atkasti rūšiai, uždengtas stogas, sustiprintos kai kurios sienos. Dar šiais metais šis pastatas tapsiąs bolševikinių su- tuoktųjų rūmais.

— Matronio namų Rotušės aikštėje, kur šiuo metu veikia Literatūros muziejus, II aukšte būsianti įruošta "Medžiotųjų už-eiga".

— Jėzuitų bažnyčios Kaune fasadas ruošiamasi perdirbti. Senieji buv. Kauno kunigų seminarijos rūmai remontuojami.

URUGVAJŲJ

— Urugvajaus Liet. Kultūros draugijos naujon valdybon

JURININKAS V. GADLIAUSKAS ATVYKSTA Į CHICAGĄ

Gegužės 27 d. Jaunimo centre įvyksta Lietuvių religinės šalpos — persekiojamos Lietuvos Bažnyčios rėmėjų ir prijaučiančiųjų šventė, kurioje pagrindinį žodį tars paskutinis pabėgėlis iš okup. Lietuvos — jūrininkas Vytautas Gadlauskas, nuo sovietinio laivo nušokęs Graikijoje, vėliau atvykęs į JAV ir dabar gyvenęs New Yorke. Tai bus pirmasis jūrininko Vyt. Gadlausko pasirodymas Chicagoje. Šventėje meninę programą atliks Kenoshos lietuvių taut. šokių grupė "Bijūnas", vadovaujama S. Milašiaus. Idomu dar kartą priminti, kad ši grupė tarptautiniame taut. šokių festivalyje Milwaukee jau nekartą yra laimėjusi pirmą vietą. Šventės metu, specialiais atžymėjimais bus pagerbti stambieji Lietuvių religinės šalpos mecenatai ir rėmėjai.

Per 30 metų Lietuvos okupantas, gaudamas direktivas iš Maskvos, stengiasi Lietuvos Bažnyčią sunaikinti fiziškai ir dvasiškai. Dvasinės kovos lauke iki šiol dar vis stebuklingai atsilaiko Lietuvos tikintieji. Jie taip pat pajėgia sudėti ir tuos didelius mokesčius, kuriais valdžios yra apkrautos visos veikiančios bažnyčios. Sunkiausia problema su liturginiais drabužiais, indais, maldynais, religinėmis knygomis. Kiek žinoma, po Stalino mirties dalinai prasiškiečius geležinei uždangai, neoficialią paramą Lietuvos bažnyčioms Chicagoje organizavo kun. dr. F. Gureckas, o kitur — kiti susipratę lietuvių kunigai. 1960 m. tam reikalui buvo įkurta lietuvių kunigų korporacija, pasivadinusį Lietuvių religinę šalpa, kuri išvystė plačią veiklą persekiojamoms Lietuvos bažnyčioms padėti. 1972 m. Chicagoje, gavus vysk. V. Brizžio pritarimą, kun. Kazimierui Kuzminskui vadovaujant, buvo įsteigta Lietuvių religinės šalpos rėmėjų — pasauliečių organizacija, kuri per trumpą laiką jau surinko apie 15,000 dol. auką ir juos pasiuntė Lietuvių religinės šalpos centrui New Yorke. Idomu, kad šios LRŠ rėmėjų — pasauliečių valdybos graži ir energinga iniciatyva sužavėjo P. Amerikos bei Australijos lietuvių kunigus ir tikėtinuosius. P. Amerikos lietuvių kunigų bendras susirinkimas priėmė rezoliuciją ten organizuoti LRŠ rėmėjus, o iš Australijos jau gautos pirmos aukos Lietuvių religinei šalpai — per 600 dol.

Lietuvių religinė šalpa ir jos rėmėjai, kuriuos kun. K. Kuzminskas pasiryžęs kaip galima plačiau suorganizuoti visame laisvajame pasaulyje, nėra tik vienos dienos ar vieno metų organizacija. Jis bus reikalinga ir labai aktuali, kol okupantai persekios Lietuvos Bažnyčią. O LRŠ tikslas nėra tik telkti lėšas pagelbėti persekiojamiems tikintiesiems pavergtose Lietuvoje išlaikyti savo bažnyčias, bet taip pat melstis už persekiojamuosius ir visus rėmėjus, informuoti lietuvių ir nelietuvių visuomenę apie vykdomus persekiojimus ir vesti persekiojimų dokumentaciją. Iš tokių leidinių festivalyje Milwaukee jau nekartą yra laimėjusi pirmą vietą. Šventės metu, specialiais atžymėjimais bus pagerbti stambieji Lietuvių religinės šalpos mecenatai ir rėmėjai.

Bene 1938 m. gimęs jūrininkas Vytautas Gadlauskas užaugo ir mokslus išėjo bei jūrininko karjerai pasiruošė jau bolševikinėje Lietuvoje. Tad įdomu, ką jis savo asmenišku pergyvenimų šviesoje pasakos apie tenykštį Bažnyčios persekiojimą, apie savo kartą, kuri, kaip iš jo šuolio matome, nemaža dalimi pasilgusi laisvės. Įėjimas į šventę visiems bus nemokamas. Kas norės, galės įsirašyti į Lietuvių religinės šalpos rėmėjų eiles. VI R.

BERT'S STANDARD SERVICE

Road Service — Major Mechanical Elektroninis motoro sureguliuojimas (Tune up). Air condition specialistai. Gazolina, padangos ir kit. reikmenys.

6645 S. Western — Tel. 778-9250 Savin. Norbertas Lang

10% — 20% — 30% pigiau mokėst už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 WEST 35th Street Chicago, Illinois Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"

Kadje Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams: kas šeštadienį, nuo 4 iki 9 val. p. p., iš WEVD Stoties New Yorke (1330 kl., AM ir 97.9 meg. FM)

Direkt — Dr. Jokūbas J. Stukas 1467 Forco Dr. Mountaine, N. J. 07092 Tel. 232-5665 (code 201) Kviečiame taip pat klausytis — Lietuvos Kultūrinių Vaidų angų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties (New Jersey WBOU) (89.5 meg. FM) Pirmad. 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

DAUGYBE LIETUVOS MIESTELIŲ aprašoma dr. J. Vaišnoros MIC, knygoje:

"Marijos garbinimas Lietuvoje"

Knyga nėra tik teologinė, ji dėl įdomių vietovių aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti kiekvienam lietuviui, besilombiančiam Lietuvos istorija ar vietovėmis. Knyga didelio formato 446 psl — Kama tik \$3.00 Galima įsigyti "Drauge".

CHICAGOS ŽINIOS

MARKSIZMAS — INTELEKTUALŲ OPIUMAS

Illinois universiteto ekonomikos profesorius dr. W. Grampp laikė paskaitą Rosary kolegijoje. Prof. Grampp yra parašęs knygą: "Marksizmas — intelektualų opiumas" ir jis savo paskaitoje pažymėjo, kad marksizmas — intelektualų opiumas — ir jis savo paskaitoje pažymėjo, kad marksizmas dauge- li patraukia savo tarptautininkumui, savo tariama lygybės doktrina. Bet marksizmas yra filosofija, kuri įstengia žmoguje išvystyti neapykantą. Prof. Grampp išskėlė eilę Markso klaidų. Jis skelbė, kad atlyginimai palaipsniui mažės, o iš tikrųjų jie didėja. Marksas pranašavo, kad revoliucija įvyks labiausiai supramonintame krašte, o taip nebuvo.

Rašytojas Aloyzas Baronas supažindina Cicero visuomenę su Aukšt. lit. mokyklos leidiniu "Tėvynės žiedai". Iš kairės A. Baronas, P. Zailskas, K. Subonienė, kun. dr. A. Juška ir dr. B. Motušienė. Nuotr. Zailako

CHICAGOJ NETOLI MILLJONO AUTOMOBILIŲ

Chicago mieste 1973 metais įregistruota 983.968 automobiliai bei kitos motorinės važiuojamos priemonės. Jų tarpe 184.869 automobiliai mažesni kaip 35 arklų jėgos, 586.542 didesni (iki 55 arklų jėgų) ir 100.425 didesni negu 55 arklų jėgos. Sunkvežimijų įregistruota 54.190, motociklų 6.049. Tikrumoj mašinų skaičius kiek didesnis, nes čia neįskaitytas perkėlimas registracijos leidimo nuo senos į naują mašiną.

AFRIKOS MUZIKOS KONCERTAS

Field muziejuje gegužės 12 d. 1 val. 30 min. Sunto Suso iš Gambijos grieš 21 stygų instrumentų korą. Tai savotiška kombinacija tarp fleitų ir arpos.

Udis Grava, Laisvųjų latvių pasaulio federacijos pirm. Nuotr. B. Rozičio

— Amerikos Baltų festivalis įvyks birželio 17 d. Gardens State Arts centre New Jersey. Be latvių ir estų menininkų iš lietuvių dalyvaus Clevelando Grandinėle ir New Jersey moterų sekstetas Zibuoklės.

— Lietuvos gen. konsulas dr. J. Bielskis dalyvavo balandžio 28 d. įvykusiame LB Vakarų apygardos suvažiavime ir pasakė labai gražią kalbą. Konsulas gerėjosi LB Lietuvos laisvinimo veikla. Ypačiai aukštai vertino krašto valdybos paruoštą memorandumą, pažymėdamas, kad tokį gerą memorandumą matęs pirmą kartą.

— Valė Šukienė, Toledos gyventoja, važiuoja į Vokietiją aplankyti sergančią savo draugę, klaipėdiete Marytę Viliūmaitytę, kuri nukentėjo rusų kariuomenei užimant Rytprūsius. Ta proga Valė Šukienė žada aplankyti Italiją, Šveicariją ir Austriją.

— Urugvajaus Liet. Kultūros draugijos naujon valdybon